

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

656.8

Խ-11

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԳՅՈՒՂ,ԱԿԱՆ ԵՍՄԱԿԱՏԱՐՆԵՐԻՆ

Յ Ե Ր Ե Վ, Ա Ն — 1 9 3 1

4 SEP 2010

656.8

Խ-11

4

Հասցանով եւ
6 մարտի 1929 թ.
Ն. ԵՆ. ՎՈՂԻԻՆՅԵՐԳ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ
ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏԱՐՆԵՐԻՆ

1548

ՀՊԽ-ԵՍՐԱ Կ. Ա. ՄԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ 1981

0105 732
1 SEP 2013

24.498

10357-57

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

1. Գյուղական նամակատարների ցանցը կազմակերպված է, վորպեսզի հնարավորություն տրվի գյուղական բնակչությանը անմիջորեն իր բնակավայրում ոգտվելու փոստային կապի մատուցած ծառայությունից:

2. Գյուղական նամակատարներն աշխատում են ԽՍՀՄ Աշխօրդկոմատի 1927 թ. ոգոստոսի 24-ի № 245-ով հրատարակած կանոնադրության և աշխատանքային պայմանագրի հիման վրա:

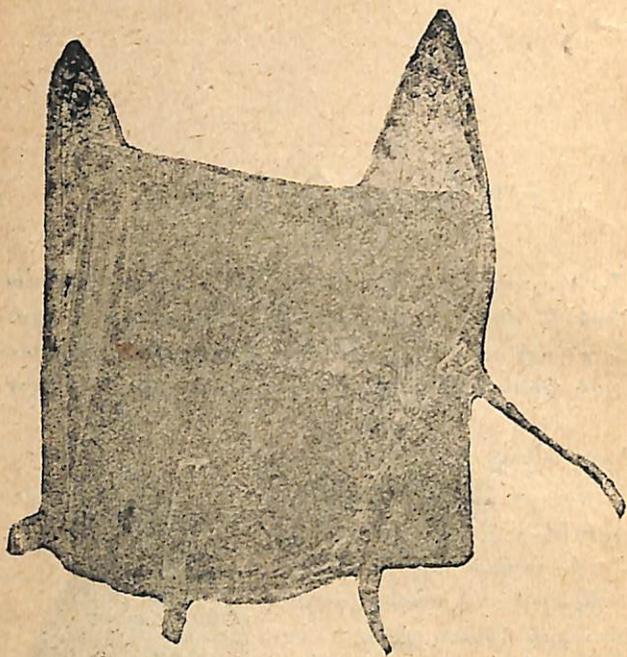
3. Ցուրաքանչյուր գյուղական նամակատարի տըրվում են. — տնձնավորության հովաստագիր, ներքո բերված ձևով, լանջանշան, ջրիչի պաշուսակ, դրամի քսակամ պաշուսակ և սուչն հրահանգը: Բացի դրանից, գյուղական նամակատարին կարող է տրամադրվել զենք (փոստային գործակալության կամ հանգույցի վարիչի հայեցողությամբ):

Նկ 1 Կանջանշան

Գրավիթա № 6970 (Ը)   Պատվեր № 2071   Տիրամ 600

Պետերտտի տպարան, Յերևան

Նկ. 2. Տրիչի պայուսակ:

4. Գլուղական նամակատարն իր շրջանամասի (у-
часть) գլուղերը շրջադաշելիս կապի գերատեսչության
ներկայացուցիչն և հանդիսանում: Նա պիտի լավ ի-
մանա փոստային ծառայության վերաբերյալ բոլոր
կանոնները և քաղաքավարի և ուշադիր վերաբերմունք
ցույց տա բնակչությանը: Բնակչության նկատմամբ
անքաղաքավարի և անուշադիր վերաբերմունքի հա-
մար նամակատարները լեռնարկվում են խիստ վար-

ԱՆՃՆԱՎՈՐՈՒՅՄԱՆ ԽԱՎԱՏԱԳՐԻ ՁԵՎԻՐ.

Ճ. Պ 45

Հոդ. AT 5—148 X 210 մմ

ԽՍՀՄ

ՓՀԺԿ

Գրասենյակ

Հ Ա Վ Ա Ս Տ Ա Գ Ի Ր

Կապի բաժանմունք

« » ..... 19 թ.

№ .....

Սույնը ներկայացնող քաղ. .... Ը

(ազգան., անուն և հայրանուն)

փոստային գործակալ—գլուղական նամակատար և,
փորը ստասարկում է՝

գլուղերը: Հիշված գլուղերում և ճանապարհին

(ազգանուն)

Ը իրավունք ունի կատարել ա-
մեն տեսակի փոստային գործառնություններ, համա-
ձայն ՓՀԺԿ հրատարակած հրահանգի:

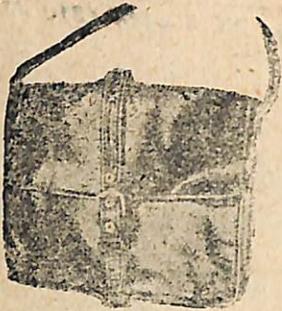
Ուժի մեջ է միջին

« » ..... 193 թ.

Գ. Տ.

Ստորագրություններ՝

չական պատժի, իսկ կրկնության դեպքերում — հեռացվում են պաշտոնից:

Նույն պատժին են չինվակա ալն նամակատարները, վորոնք ծառայության պարտականությունները կատարելիս նկատված են արբեցողության մեջ:

5. Գյուղական նամակատարը փոստային ծառայության պարտականությունները կատարելիս չինվարելվում է ալն գործակալներին:

Նկ. 3. Արժեքների պայուսակ:

լության (կամ հանգույցի) վարիչին, վոր ին նա կցված է

6. Գյուղական նամակատարի վրա դրվում է ներքևում, սույն հրահանգի համապատասխան հատվածներում թված, փոստային և կամխափոն գործառնությունների կատարումը:

7. Գյուղական նամակատարը պարտավոր է կարգացուցող (расписание) սահմանված որերին ու ժամերին շրջագալի իր շրջանամասի մեջ մտնող գյուղերը, անկախ նրանից, թե կան արդյոք ալն գյուղերը հասցնելու համար փոստային առաքումներ:

Շրջանամասի գյուղերը հասցեագրված բոլոր փոստային առաքումները գյուղական նամակատարը, թե հեռեակ է թե ձիավոր, պարտավոր է հասցնել ասցեատիրոջը՝ տուն:

(Փոստային առաքումները հասցեատիրոջ տուն հասցնելն արագացնելու համար գյուղական նամակատարը պետք է միջոցներ ձեռք առնի, վորպեսզի նրա

շրջանամասի բոլոր գյուղերի տները համարակալված լինեն և ալն № №-ը նշանակված լինեն փոստային առաքումների հասցեներում):

Ալն կանոնից կատարած ամեն տեսակի շեղումներ, ալն է՝ ճանապարհ կրճատելու նպատակով փոստը շրջանամասի գյուղերից մի քանիսին զանազան ուղեկիցներին միջոցով, ի թիվս վորոց և ալն գյուղերի պաշտոնական անձանց միջոցով հանձնելը, կամ թե փոստը — փոխանակ անմիջորեն հասցեատերերին հասցնելու — գյուղխորհուրդներին կամ գյուղերի ալն պաշտոնական անձանց հանձնելը, — վճռականապես արգելվում է և դիտվում է փորպես ծառայության պարտականությունների խախտում:

8. Անկախ նրանից, վոր փոստային առաքումները հասցեատերերին տան են հասցվում չորաքանչյուր գյուղում, վորտե տեղում (գյուղխորհուրդում կամ գյուղխորհուրդի մոտ, կոպերասի վում, խրճիթ-ընթեր

Նկ 4.

ցարանում, դպրոցում և ալն) սահմանվում է նամակատարի պարտադիր կանգառում, ըստ կարգացուցչի՝ 10 20 բողեցով, վորպեսզի նա փոստային առաքումներ ընդունի ալն քաղաքացիներից, վորոնք փոստային առաքումներ չեն ստացել և վորոնք, ուրիմն, չեյին կարող տանը հանձնել նրան իրենց փոստային առաքումները: Գյուղական նամակատարի կանգառման ալն-

պիսի տեղերում պետք է կախված լինի ցուցանակի «փոստի կանգառում», վորի վրա նշանակված պետք է իննն նամակատարի ժամանելու որերն ու ժամերը: Այստեղ էլ կախվում է փոստարկղը:

9. Գյուղնկան նամակատարն իր շրջանամասը շրջագայելիս, բացի փոստային և կոմիսսիոն գործառնություններից, պարտավոր է իր շրջանամասի բոլոր փոստարկղները դատարկել և դնել ցուցանակներ փոստարկղների դատարկման հաջորդ որված մասին: Բացի դրանից, գյուղական նամակատարի պարտականությունն է՝ դիտել, վոր փոստարկղները լինեն սարքին: Շաբաթն առնվաղն մեկ անգամ նա պետք է դրանք սրբի շորով, մաքրելով փոշուց, և շտկի աննշան վերանավածքները: Փոստարկղները նորոգելու կամ փոխելու անհրաժեշտության մասին նամակատարը պարտավոր է անմիջապես հայտնել գործակալության (հանգուցի) վարչին:

10. Այն փոստային առաքումների դրամի և արժեքների ընդհանուր գումարը, վորոնք նամակատարը տեղ է հասցնում և ընդունում է շրջանամասը շրջագայելու ժամանակ, 1.000 ռուբլուց ավել չպետք է լինի:

Առանձին դեպքերում, նայած տեղական պայմաններին, կապի շրջանային (ОКРУЖНЫХ) գրասենյակների կարգադրությամբ, այդ նորման կարող է պակաս կամ, ընդհակառակն, ավել լինել: Վերջին դեպքում գյուղական նամակատարներին տնպատճառ պետք է զենք տրվի:

11. Շրջանամասը շրջագայելիս նամակատարը պետք է ունենա փոստավճարի նշանների ու փոստա-

Նկ. 5.

յին բլանկների, ծրարների ու թղթի, դրոշմանիշների բավականաչափ պաշար, ինչպես նաև անդորրագրքույկներ՝ խնայողամարկղների ավանդների, պարբերական մամուլի բաժանորդագրության և այլնի ընդունման ստացագրեր տալու համար և փոստային և կոմիսսիոն գործառնությունների կատարման համար անհրաժեշտ այլ նյութեր:

12. Փոստանիշները, բլանկները, այլ և դրոշմանիշները նամակատարները պարտավոր են վաճառել նրանց վրա նշանակված գնով, առանց վորևե լրացուցիչ դրամ վերցնելու:

13. Նամակատարի գանձած փոստային տուրքերը պետք է ճշտորեն համապատասխանեն փոստային սակագներին: Յուրաքանչյուր նամակատար պետք է

մանրամասնորեն ուսումնասիրած լինի սակագները:

Աճակուրքուճից իւր անձնակաճ ոգեթիճ վորեվի լրացուցիչ վճար վերցնելը կատեգորիկ կերպով արգելվում է, իսկ զանցառու ճամակասարեհրճ արձակվում են պաշտոնից յեվ դատի են մատնվում:

14. Նամակատորը պարտավոր է ամեն միջոց ձեռք առնել, վորպեսզի իրեն հանձնված փոստը և դրամական գումարներն ու այլ արժեքները անվթար պահպանի, ինչպես և փոստային առաքումները հասցեատերերին: իսկ ճանապարհին ընդունածները—գործակալության (կամ հանգույցին), կարգացույցով սահմանված ժամկետներին հասցնելու Շրջանամասի շրջապայության ժամանակ տեղի ունեցած վորեւ պատահարի, սրինակ՝ հարձակման, կողոպուտի կամ փոստի ու փոստային առաքումների կորստի և այլնի մասին նամակատորը պարտավոր է անմիջապես հայտնել մտակա իշխանութչւնը (միլիցիային, գյուղխորհրդին, գյուղկատարածուին և այլն), վորպեսզի անհապաղ միջոցներ ձեռք առնեն՝ կողոպտված կամ կորած փոստը գտնելու համար:

15. Փոստային առաքումներն ու այլ արժեքները վատնելու, հախշտակելու, թագցնելու և կորցնելու համար, ինչպես և փոստային առաքումներն ու հեռագրերը բացելու, նրանց գաղտնիքը խախտելու (բովանդակութչւնը վորեւ մեկին, բացի հասցեատիրոջից հաղորդելու) համար նամակատարները յենթարկվում են վարչական խիստ պատասխանատվության—մինչև ծառայութչւնից արձակվելը և դատի մատընվելը: Վոչ ժամանակին փոստային առաքումները հաս-

ցեատերերին հասցնելու կամ ընդունված փոստային առաքումներն ու արժեքները զորձակալութչւն (կամ հանգույցին) հանձնելու համար, յեթի մեղքը նամակատարներինն է, նրանք յենթարկվում են խիստ վարչական պատժի, իսկ կրկնութչւն զեպքերում՝ հեռացվում են ծառայութչւնից:

Յ Ո Ւ Ց Ա Կ Ն

գործակալության

ըրջանամաս

Ուղարկած փոստալին առաքումների և արժեքների:

ԱՌՍՏԱՅԻՆ ՏԵՂ ՆԱՅՆԵԼԸ	Ք ա ն ա կ ր		Փոխադրման արժեքը կամ գումարը		Վերադիր վճար		Հավելվածք և այլ գանձ-վելիք վճարումներ		Ստացվել փոստի ընդունման մասին.
	Ռ.	Կ.	Ռ.	Կ.	Ռ.	Կ.	Ռ.	Կ.	
1	2	3	4	5	6				
Շտապ									
Պատվիրած									
Հավելվածքով									
Նամակներ հայտարարված արժեքով									
Հատուկ-կարեր									
Ծանրոցներ սովոր.									
Ծանրոցներ գնահատ.									
Փոխադրումներ									
Հեռագրեր									
Խնայողքույկներ									
Թոշակներ և նպաստ.									
վճարելու վերջս									
սուգիչ որդերներ									
.....									
.....									
Ընդամենը՝									
	Ստորագրություն								

II. ՓՈՍՏԻ ՏԵՂ ՆԱՅՆԵԼԸ

ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ ՅԵՎ ԱՐԺԵՔՆԵՐԸ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆԻՑ (ՀԱՆԳՈՒՅՑԻՑ) ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

16. Փոստալին առաքումները, բացի հասարակ առաքումներից և պարբերական հրատարակություններից, ծանուցագրերի հետ միասին ձեռնարկությունից (գործակալությունից) տրվում են գյուղական նամակատարներին տեղ հասցնելու համար ձև N 12-ա ցուցակով: Ցուցակում նշանակվում է յուրաքանչյուր տեսակի փոստալին առաքումների ընդհանուր քանակը:

Հասարակ փոստալին առաքումներն ու պարբերական հրատարակությունները ցուցակում չեն գրանցվում:

17. Ձև N 12-ա-ի ցուցակները պատրաստվում են սպիտակ գծավոր թղթի վրա, չափով հոդ. A 5-148 X 210 մ/մ, արմատի կողմից, ծակծկոտած, հետևյալ ձևով (տես եջ):

18. Այն ցուցակում, վորով ըրջանամասում տեղ հասցվելիք փոստալին առաքումները տրվում են նամակատարին, պետք է նշված լինի.—

1-ին սյունյակում—առաքման տեսակը կամ կո-

Յեթե նամակատարին գենք և հանձնվում, այդ ևս պրահցվում է ցուցակի չերկրորդ չերեսին, ազատողի վրա և նշվում է գենքի տեսակն ու համարը:

19. Ամբողջ փոստի պատրաստումը շրջանամաս ուղարկելու համար, ինչպես և դրամական գումարների և այլ արժեքների ավանսների, նույնպես և ցուցակի կազմումը, կատարվում է ձեռնարկությունների (գրասենյակների, բաժանմունքների) գործակալների և այլ վորակավորյալ աշխատավորների ձեռքով:

Այդ գործառնությունների նախապատրաստումը կատարվում է գործակալություն կամ ձեռնարկության աշխատանքի կարգացույցով սահմանված ժամկետներում (փոստերի չերթեվեկություն վերատուգելի ժամկետներ):

20. Փոստի և այլ արժեքների հանձնումը նամակատարին կատարվում է նրա շրջանամաս մեկնելուց անմիջապես առաջ: Կասեգորիկ կերպով արգելվում է փոսթ ցամակասարին հանձնել շաշանամաս մեկնելու ցամայտեյին, ինչպես յեվ այն ժամկետներից առաջ, յերբ ըստ կարգացույցի, ցամակասարը պիտի հավաքի իր շաշանամասի փոսթը:

21. Գյուղական նամակատարն ստուգում է իրեն հանձնվող փոստային առաքումները, նրանց վերարկերով աղղագրերը (извещения) և արժեքները, համեմատելով իր ձեռքը տրված ցուցակի իսկական որինակի գրանցումների հետ. միաժամանակ նա ստուգում է փոստային առաքումների շապիկների, ծրարումների և կնիքների անվաս ու սարքին լինելը: Այդ բոլորից հետո նա գործակալության (ձեռնարկության) մեջ միացող ցուցակի պատճենի վրա, 6-րդ սյունյակում ստորագրություն և տալիս փոստի ընդունման մասին:

Ստորագրություն տալուց հետո փոստային առաքումների և արժեքների վիճակի, ինչպես և նրանց ըստ պատկանելույն ստույգ հանձնելու ամբողջ պատասխանատվությունը ընկնում է նամակատարի վրա:

22. Ստանալով փոստն ու արժեքները, նամակատարը կատարում է փոստային առաքումների գտնավորումը տեղ հասցնելու կարգով, այսինքն ըստ իր շրջագալությունից գծի, փոստն ու արժեքները տեղավորում է ցրիչ և դրամական պալուսակներում:

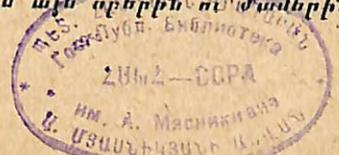
Փոստի նման պատրաստման համար նամակատարին տրվում է կարգացույցով ձշտորեն վորոշված ժամանակ:

Բացի դրանից, չուրաքանչյուր նամակատարի այդ աշխատանքը կատարելու համար, ինչպես և շրջանամասից վերադառնալուց հետո փոստն ու արժեքները հանձնման պատրաստելու համար, գործակալության (ձեռնարկության) մեջ պետք է հատկացված լինի աշխատանքի տեղ—սեղան, ըստ կարելույն ստանդարտային ձևի:

23. Ավարտելով իր պատրաստությունները շրջանամաս մեկնելու համար, նամակատարը պարտավոր է հայտնել գործակալին (կամ այլ աշխատավորի, վոր նշանակված է նամակատարների մեկնելուն և վերադառնալուն հսկելու) իր շրջանամաս մեկնելու մասին:

ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆԸ
ՀԱՍՑՆԵԼՈՒ ՅԵՎ ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

24. Նամակատարները բոլոր փոստային առաքումները տուն են հասցնում իրենց շրջագալության բոլոր գյուղերում այն գրերին ու ժամներին, վոր սահմանված

են կարգացուցող: Հասցեատերերն իրավունք ունեն ստանալ իրենց առաքումներն անմիջապես ձեռնարկությունից (գործակալությունից) և, լիթե նրանք չեկել են նամակատարի՝ շրջագայության դուրս գալուց ստաջ, կամ չեթե նրանց կողմից հայտարարություն հ տրված իրենց փոստն անձամբ ձեռնարկությունից (գործակալությունից) ստանալու ցանկության մասին:

25. Փոստային առաքումների հանձնումը հասցեատերերին կատարվում է հետևյալ կարգով.

ա) Հատուակ նամակներ, փոստային ֆարսեր, բանդերոյ՛եր, լրագրեր լիվ ժուրնալներ տրվում են տառնց ստացական սոսնելու.

բ) պատվիրված առաքումները (նույն թվում և պատվիրված կարգով առաքված ժուրնալները), գնահատված նամակները և հեռագրերը տրվում են հասցեատերերին ծանուց գրել վրա ստացական առնելուց հետո. ծանուցագիրը մնում է նամակատարի մոտ.

գ) փոստով և հեռագրով կատարած փոխադրումները, նույնպես և ծանրոցները տրվում են փոխադրատուսի կամ ծանրոցին կցված հասցեչի բլանկի վրա ստացական առնելուց հետո. փոխտղբատուսների և հասցեների բլանկների տալոնները տրվում են հասցեատերերին, իսկ ստորագրված բլանկները և ծանուցագրերը մնում են նամակատարի մոտ.

դ) հանձնման ազգազի ունեցող փոստային առաքումներ ստացողին են հանձնվում ազգագրի բլանկի վրա վորոշյալ տեղում ստացական առնելուց հետո. հանձնման ազգագիր ունեցող պատվիրված փոստային առաքում ստացողը պարտավոր է, բացի դրանից, ստորագրել և ազգագիր ծանուցագրի վրա (ձև № 22):

Վրա նախընթացում. -- Ստացողի հանձնման ազգագրի բլանկի վրա տված ստացականը հաստատվում է նույնակատարի ստորագրությամբ վրա համար ստացողի ստորագրությունից ցած վորոշված տեղում:

Յեթե ստացողը հրամարվում է ստացական տալուց, փոստային առաքման հանձնումը հաստատվում է միայն նամակատարի ստորագրությամբ:

Այն դեպքում, յերբ առաքումը վորեկ պատճառով չեր կարող հանձնվել, ազգագրի բլանկի վրա անհարկավոր դարձած տեղեկությունները ջնջվում են, իսկ չհանձնելու պատճառը հավաստվում է նամակատարի ստորագրությամբ.

ե) դասական ծանուցագրերն ու նամակները (չպատվիրված) հանձնվում են հասցեատերերին նույնպես հանձնման ազգագրի վրա ստացական առնելուց հետո, վորը հաստատվում է նույնպես նամակատարի ստորագրությամբ և վերադարձվում է ձեռնարկությանը (գործակալությանը)՝ ըստ պատկանելուցն ուղարկելու համար: Պատվիրված դատական ծանուցագրերի և նամակների ստացման մասին հասցեատերը պարտավոր է ստորագրություն տալ բացի դրանից և ազգագրի (ծանուցագրի) վրա, վորը նույնպես մնում է նամակատարի մոտ.

զ) հավելյալնարով առաքումներ հանձնվում են առանց ստացականի նրանց վրա նշանակված հավելավճարը հասցեատերերից ստանալուց հետո. գանձված դրամը հանձնվում է ձեռնարկությանը (գործակալությանը) ձև № 12-a ցուցակի հետ միասին:

26. Այն փոստային առաքումները, վորոնց համար

հարկավոր և գանձել հասցեատիրոջից վերագրել վճար-
ներ կամ այլ վորևե տուրքեր, որինակ՝ ծանրոցները
տուն հասցնելու, վերառաքելու, վերադարձնելու, ճա-
նապարհին ֆուսովածները վերածրարելու համար և
այլն, հանձնվում են միայն հասցեատերերից հասան-
լիք բոլոր տուրքերն ստանալուց հետո:

Նամակատարը պարտավոր է միաժամանակ պարզ
հասկացնել հասցեատիրոջը, թե ինչի համար է, վոր
դանձվում են նրանից տուրքերը:

Փոստային առաքումները տեղ հասցնելու համար
գանձվող տուրքերը գործակալութունը (ձեռնարկու-
թյունը) ցույց է տալիս ձև № 12-ա ցուցակի մեջ, —
տալով նամակատարին, վորը գանձում է այդ տուր-
քերը հասցեատերերից կանխիկ դրամով:

Այն դեպքում, չերը հասցեատերը հրաժարվում է
վճարել տեղ հասցնելու տուրքերը, նամակատարը
փոստային առաքումները չի հանձնում նրան, այլ վե-
րադարձնում է գործակալությանը (ձեռնարկությանը)
սովորական կարգով հանձնելու համար:

27. Նամակատարը, փոստային առաքումները
հասցեատերերին տուն հասցնելով, նախքան առաքու-
մը հանձնելը պետք է ճշտի հասցեատիրոջ անձնավո-
րությունը, հարց ու փորձ անելով նրան, թե ումից
և վորտեղից նա կարող կլինի առաքում ստանալ:

Ինահատված և պատվիրված առաքումները, ծան-
րացները և փոխադրումները հասցեատերերի կամ
նրանց փոխանորդադրով ուրիշ անձանց հանձնելիս,
չեթե դրանք հայտնի չեն գյուղական նամակատարին,
վերջինս պարտավոր է պահանջել նրանցից ներկայա-
ցնել նրանց անձնավորությունը հավաստող փաստա-

վիր: Վերջին դեպքում հասցեատերը, բացի իր ստորա-
գրությունից, ազդագրի մեջ պետք է ցույց տա նաև,
թե ինչ փաստագիր է ներկայացված, ումից է այն
տրված, տալու ժամանակը և №-ը:

Հասցեատիրոջ մոտ անձնավորության հավաստա-
գիրը չլինելու դեպքում նամակատարը պետք է պա-
հանջի ստացողի ստորագրության վավերացումը տը-
վյալ գյուղի փոստային լիազորի կողմից, իսկ վորտեղ
այդպիսին չկա, այնտեղ գյուղական կատարածուի կամ
մի այլ նամակատարին լավ հայտնի անձի կողմից:

Մանավանդ պետք է զգուշություն պահպանել
փոստային առաքումներ տալիս այն ժամանակ, չերը
գյուղում հասցեատիրոջ ազգանունը կրող ուրիշ ան-
ձեր էլ կան:

28. Յեթե գյուղական նամակատարը առաջ էլ
տվել է առաքումներ այնպիսի գրագետ հասցեատիրոջ,
վորին ինքը ճանաչում է, ապա նոր առաքումները նա
կարող է տալ նույն հասցեատիրոջը, արդեն առանց
անձնավորության հավաստագիր պահանջելու, սակայն
այդ դեպքում ազդագրի կամ այլ բյանկների վրա նշա-
նակում է՝ «հասցեատերը հայտնի չե» և վավերացնում
այդ իր ստորագրությամբ:

29. Անգրագետներին հասցեագրված առաքումնե-
րը հանձնվում են նրանց ընտանիքի անդամների կամ
հարեանների ստացագրով:

30. Յեթե գյուղական նամակատարը վորևե պատ-
ճառներով չի կարող հանձնել գնահատված և պատ-
վիրված առաքումները, ինչպես և ծանրոցները, ապա
նա պետք է թողնի հասցեատիրոջ տնեցիներին, հա-

բևաններին կամ ավելի գյուղի փոստային լիպոթին ազդագրեր, հազարգելով այն մասին, թե հետևյալ անգամ նա չերբ կրերի ավելի առաքումը:

31. Յիթե փոստային ստաբումը չի կարելի հանձնել հասցեատիրոջը նրա մահման, բացակայության, ստանալուց հրաժարվելու կամ հասանելիք տուրքերը չվճարելու հետևանքով, ապա գյուղական նամակատարը փոստային առաքման և նրա ազդագրի վրա իր ստորագրութեամբ նշում և անում, վերադարձնելով աչդպիսի առաքումը իր ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը):

Առաքումն ստանալուց հրաժարվելու դեպքում այդ նշումը՝ ըստ հնարավորին, պետք և անի հասցեատերը ինքը:

32. Այն դեպքում, յերբ հասցեատերը անձամբ տանը չի գտնվում, նամակատարը պատվիրված ստաբումները, ծանրոցները, հայտարարված արժեքով նամակները և մինչև 25 ռուբլի փոխադրումները, այլև վերադիր վճարով առաքումները կարող և հանձնել նրա ընտանիքի չափահաս անդամներին, աչխնքն՝ մարդուն, կնոջը, ծնողներին, զավակներին, քույրերին, յեղբայրներին, պայմանով, վոր նրանք վճարեն վերադիր վճարներն ու բոլոր այլ տուրքերը: Նման դեպքերում առարումներին հանձնումը պետք կատարվի անպատճառ վկայի ներկայութեամբ՝ ստացողի ստացագրի մեջ պետք և շիշատակված լինի. թե ազգականներից վորն և, վոր ընդունել և առաքումը հասցեատիրոջը հանձնելու համար (կինը, հայրը և այլն). նրա ստացագրի տակը անպատճառ պետք և լինի վկայի ստորագրութեանը:

33. Գնահատված բաց նամակները հանձնելիս նամակատարը հասցեատիրոջը ներկայութեամբ բաց և անում և նրանց ներդրումը ստուգում և տվյալ նամակի մեջ գտնվող ցուցակով. գնահատված նամակը բաց անելու համար պողական նամակատարը մկրատու կտրում և նամակի ծրարի վերին յեղրը, ծալի գծով և նրանից մի քիչ ցած և այնպես, վոր կնիքները մնան անվնաս:

Նամակը բացելուց և ներդրումն ստուգելուց հետո, յեթե բան պակասած չլինի, այդ գնահատված բաց նամակը տրվում և ստացողին սահմանված ընդհանուր կարգով, ստացական առնելուց հետո:

Նկ. 6. Փոստարկ գրան վրա:

34. Ներդրված արժեքների մասամբ կամ ամբողջութեամբ պակասելու դեպքերում նամակատարը, հասցեատիրոջը հանձնելով առկա ներդրումը, նշում և անում այդ մասին այն ծրարի վրա, վորի մեջ չի գտնվել ներդրումը կամ նշա մի մասը, ինչպես և տվյալ գնահատված նամակի ազդագրի և ներդրման ցուցակի վրա: Ճշտութեամբ թվելով, թե ներդրումից ինչ և պակասել, Այդ նշումն ստորագրվում և ստացողի և նամակատարի կողմից:

Շապիկը (կոնվերտը), ազդագրերը, այլև ներդրման ցուցակը (յեթե յեղել և) նամակատարը պարտավոր և հանձնել իր ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը)

ակտ կազմելու և հետաքննութիւնն կատարելու համար:

35. Յեթե ծանրոցն ստանալու ժամանակ ստացողը կասկած ե հայտնում նրա շապկի անվթարութեան մասին. նամակատարը պարտավոր ե բացել ծանրոցը ստացող և լերբորդ անձի ներկայութեամբ:

Ծանրոցը զննվելուց և ներդրումն ստուգելուց հետո արվում ե ստացողին նրա ստացաղբով, իսկ ծանրոցի հասցելի վրա նամակատ օրի կողմից նշում ե արվում նկատված թերութիւնների մասին. այդ նշումը ստորագրում են նամակատարը, ստացողը և լերբորդ անձը:

Ծանրոցի շապկի վորը վնասվածքի ակնհայտ հետքեր ե կրում, ավյալ ծանրոցի հասցելի հետ միասին վերադարձվում ե ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը) ակտ կազմելու և հետաքննութիւնն կատարելու համար:

ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ ԳՅՈՒՂԵՐԻ ԼԻԱԶՈՐՆԵՐԻՆ ՀԱՍՑՆԵԼԸ

36. Այն գյուղերը, վորոնք չեն մտնում գյուղնամակատարների սպասարկած շրջանամասերի մեջ, ստանում ե առաքում են փոստերն իրենց լիազորների միջոցով (տես կանոնադրութեան փոստային լիազորների մասին):

37. Փոստն ստանալու համար լիազորներին կուպի գերատեսչութեանից արվում ե տետր ձև № 13, հետևյալ ձևի (տես եջ 25):

ՏԵՏՐ ԵԱՊԻԿԸ

Տ Ե Տ Ր

Գրանցելու համար փոստային առաքումները, վոր ուղարկվում են .....

(վոր գյուղը, վոր գյուղատեղի, վորտեղ կամ շրջանի)

Տրված ե .....

(կուպի վոր ձեռնարկութեանից)

193 թ.

Կ. Տ. վարել՝

21 սմ.

14,8 սմ.

Ն Ե Ր Ս Ի Կ Ո Ղ Մ Ը

Բնակչութեան հասցվելիք փոստային առաքումներ

Ք.Ձ.Ն.Ս.Ս.Ս. կար.	Հանձման վայրը և № Ձ ըստ հանձնումների մատյանի (ռեյեստրի)	Ու ռ մ	Առաքման տեսակը	Գանձել հասցվելիքներ (կուպի)	Ստացագիր առաքումն ստանալու մասին

21 սմ.

38. Տեւորն ամբողջութեամբ սպառվելուց հետո նամակատարի միջոցով վերադարձվում է այն ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը), վորին կցված է նամակատարը Փոխարենը ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը) ուղարկում է նոր տետր:

39. Ձև № 13 տետր ներկայացնող գյուղի լիազորին գյուղական նամակատարը հանձնում է.

ա) հասարակ փոստային առաքումները (նամակներ, քարտեր, բանդերոններ).

բ) հավելավճարով առաքումները.

գ) պատվիրված առաքումները.

դ) սովորական ծանուցաները.

ե) լրագրերն ու ժուրնալները.

զ) հեռագրերը.

կ) գատական ծանուցագրերը և նամակները:

Փոխադրումների, պնտհատված նամակների և վերադիր վճարով առաքումների մասին արվում են միայն պղպղղեր (ծանուցագրեր), վորոնց մեջ պետք է ցույց արված լինի՝ ուր և յերբ հասցեատերը պիտի ներկայանա անձամբ այդ առաքումներն ստանալու համար:

Առանց ձև № 13 տետրը ներկայացնելու, գյուղական նամակատարը փոստային առաքումները չի տալիս նույնիսկ գյուղերի իրեն հայտնի բնակիչների և պաշտոնական անձանց միջոցով:

40. Առաքումները գյուղապետին հանձնելուց առաջ նամակատարը պետք է գրանցի նրան ներկայացրած ձևով № 13 տետրում— հասարակ առաքումներն ու լրագրերն ընդհանուր քանակով, իսկ պատվիրված և հավելավճարով առաքումները, դնահատված ժուրնալ-

ները, հեռագրերը, սովորական ծանուցաները և գատական նամակները և ծանուցագրերը— այս առաքումներից յուրաքանչյուրն առանձին-առանձին:

41. Միաժամանակ ձև № 12-ի ցուցակում, սյունյակ 6-ում, նամակատարը նշում է՝ յուրաքանչյուր տեսակի փոստային առաքումներից ինչքան և վոր գյուղապետին և հանձնում: Փոստի ընդունման մասին գյուղապետը ստորագրում է ձև № 12-ի սյունյակ 6-ում, նամակատարի նշումի տակ:

42. Գյուղական նամակատարը յուրաքանչյուր անգամ, գյուղապետին փոստը հանձնելուց և տետր ձև № 13-ում գրանցելուց առաջ, պարտավոր է ստուգել՝ արդյոք տետրում առաջ գրանցված բոլոր առաքումները հասցեատերերին հասցրած են, և պահանջել լիազորից, վոր նա հանձնի իրեն բոլոր արդարները (ծանուցագրերը) փոստոգրների ստացագրերով:

43. Այն դեպքում, յերբ լիազորին առաջ հանձնած փոստային առաքումներից վորեւ մեկը հանձնված չի լինի հասցեատերը, նամակատարը պետք է պարզի չհանձնելու պատճառները. յեթե պարզվի, վոր փոստային առաքումը չի կարող հասցվել հասցեատերը, նամակատարը պարտավոր է պահանջել լիազորից, վոր նա իրեն յետ հանձնի տվյալ առաքումը՝ ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը) վերադարձնելու համար: Այդ առաքումն ընդունելու մասին նամակատարն ստորագրում է լիազորի ձև № 13 տետրում:

44. Այն առանձին հասցեատերերին կամ նրանց փոխնորդներին, վորոնք յեկել են փոստերի փոխանակման կետը լիազորի հետ, նամակատարը հանձնում է

միայն այն փոստային առաքումները, վորոնք անձամբ նրանց են հասցեագրված :

Իսկ հանձնել նրանց փոստային առաքումներ ուրիշ հասցեատերերի համար, առանց վերջինների փոխանորդագիրը պահանջելու, չի թույլատրվում :

45. Գնահատված և պատվիրված այն փոստային առաքումները, վորոնց ազդագրերը հասցրած են յեղել տեղ գյուղլիազորների միջոցով, նամակատարը հանձնում է կամ անձամբ հասցեատերերին, յերբ նրանք ներկայացնում են իրենց անձնավորության հավաստագրերը, և կամ գյուղլիազորներին և այլ անձանց, յերբ հասցեատերերն ազդագրի վրա դրանց անունով փոխանորդագիր են տալիս, վորը վավերացված է գյուղխորհրդի կամ ՎԳԿ-ի կողմից :

46. Այն դեպքում, յերբ լիազորը չի ներկայանա նամակատարի գյուղը շրջադայելու մոմենտին, նամակատարը պարտավոր է տվյալ լիազորի սպասարկած գյուղը հասցեագրված բոլոր փոստային առաքումները վերադարձնել ձեռնարկությանը (գործակալությանը) : Արգելվում է այդ փոստը թողնել այն կետերում, վորտեղ լիազորների հետ փոստերի փոխանակում է կատարվում :

ՄԱՆՈՔՈՒԹՅՈՒՆ.— Փոստի փոխանակման համար լիազորները չպուտ յւրաքանչյուր դեպքի մասին զործակալությունը (ձեռնարկությունը) պարտավոր են հայտնել համապատասխան գյուղ-խորհրդին :

ՏԵՂԱԿԱՆ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԻ ՏԵՂ ՀԱՍՅՆԵԼԸ

47. Այն բոլոր փոստային առաքումները, վոր ընդունում է գյուղական նամակատարը կամ հանում փոս-

տային արկղներից, վորոնք հասցեագրված են նրա շրջանամասում գտնվող գյուղերը, համարվում են տեղական փոստային առաքումներ :

48. Այն տեղական փոստային առաքումները, վոր հասցեագրված են նամակատարի շրջագայության դժի վրա գտնվող գյուղերը, նա առանձնացնում և հանձնում է հասցեատերերին նույն շրջագայության միջոցին հետևյալ կարգով .

ա) հասարակ առաքումները (նամակներ, քարտեր, բանդերոլներ) հանձնվում են հասցեատերերին առանց ստացագիր առնելու. առաքումների վրա փակցված փոստանիշները նամակատարը մարում է թրջած քիմիական մատիտով խաչաձև գծեր քաշելով նրանց վրա .

բ) վաչ լրիվ և բոլորովին չլիարված հասարակ այն առաքումները, վոր հանված են փոստարկղից, հանձնվում են հասցեատերերին նրանցից հավելավճար ըստանալուց հետո. առաքման յերեսին նամակատարը պետք է նշում անի. «հավելավճար . . . կող .» և առջարկի հասցեատիրոջը փոստանիշներով մուծել պակասող վճարը : Այդ փոստանիշները նամակատարը պետք է մարի ստացողի ներկայությամբ, վրաները թրջած քիմիական մատիտով խաչաձև գծեր քաշելով :

Մինչև ստացողից հավելավճար առնելը փոստային առաքումը նրան չի հանձնվում .

գ) գլխատված մալակները և պատվիրված առաքումները հանձնվում են հասցեատերերին՝ նրանցից ստորագրություն առնելով այն ստացականի պատճենի յերկրորդ յերեսին, վորը տրված է յեղել առաքողին այդ առաքումն ընդունելիս ձև № 4 անդորրագրույկից .

բ) փոխադրումների հրամար և ծանրոցները հանձն-
նրվում են փոխադրման բլանկների և ծանրոցներին կից
հասցեների վրա ստացական առնելուց հետո. փոխա-
դրման բլանկների և հասցեների բլանկները տալոնները
նամակատարը հանձնում և հասցեատերերին, իսկ ադ-
դադրերն ու բլանկները կցում ստացականների համա-
պատասխան պատճեններին և հանձնում ձեռնարկու-
թյանը (գործակալությանը) :

49. Այն տեղական փոստային առաքումները, վոր
հասցեագրված են նույն շրջանամասում գտնվող գյու-
ղերը, վոր տեղերից, սակայն, նամակատարն արդեն
անցել և, նա մնացած ամբողջ փոստի հետ միասին
հանձնում և ձեռնարկությանը (գործակալությանը) :

III. ՓՈՍՏԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌՈՒՅՍԻՄՆԵՐԻ ՅԵՎ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ԸՆ-
ԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

50. Փոստը շրջանամասը հասցնելու հետ միաժա-
մանակ նամակատարը կատարում և փոստային առա-
քումները ընդունում ընակչությանից և լիպոգրներից,
այլև կատարում և իր շրջանամասի փոստարկղների դա-
տարկումը :

51. Փոստային առաքումներն ընդունելով, գյու-
ղական նամակատարը պարտավոր է ուշադրությամբ
զննել դրանք և պարզել, արդյոք ուղի՞ղ են կազմված
հասցեները, համապատասխանո՞ւմ և նրանց ծրարումը
փոստային կանոններին, կշռել և առաջարկել վճարել
փոստային տուրքը :

Վով լրիվ և բոլորովին չվճարված փոստային առա-
քումներ, վորպես կանոն, չեն ընդունվում. իբրև բացա-
ռություն գյուղական նամակատարը կարող և ընդունել
չվճարված կամ վոր լրիվ վճարված հասարակ փոստա-
յին առաքումներ, միաժամանակ նախադուշացնելով
առաքողին այն մասին, վոր հասցեատիրոջից դանձվելու-
յե հավելյալվճար պատվիրված նամակի առաքման հա-
մար սահմանված չափով :

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Նամակատարը պարտավոր է բացատրել քը-
նակչությանը վոր չվճարված կամ վոր լրիվ վճարված փոստ-
ային առաքումների ուղարկումը կատարվում է նույն կար-

յով ինչպես և հասարակ առաքումներինը, այսինքն վեր նրանց ուղարկման ավելի անպահովածութեան վոչ մի առավելութիւն չի սահմանված հասարակ առաքումների հանդեպ։ Գերատեսչութիւնը նյութական պատասխանատու թիւն կը բրում և առաքողների առջ միայն վճարված պատվիրված և գնահատված փոստային առաքումները կորուստի կամ անձիշտ տեղ հասցնելու համար։

52. Փոստային առաքումների վճարումը, բացի փոխադրումներից և ծանրոցներից, կատարվում է փոստանիշներով, վորոնք փակցվում են առաքումների վրա։ Փոստային տուրքերը փոխադրումների և ծանրոցների համար գանձվում են կանխիկ դրամով և հանձնվում են ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը) փոխադրումների բրանկների և ծանրոցների հասցեները հետ։

53. Յեթե առաքողը ցանկանա վճարել փոխադրումը կամ ծանրոցը տուն հասցնելու համար, ապա նա պետք է նշում անի փոխադրման բրանկի վրա, ծանրոցի և նրա հասցեյի վրա, աջ վերին անկյունում՝ «տուն հասցնելը վճարված է» և վճարի կանխիկ դրամով տուն հասցնելու վճարը։

ՄԱՆՈՐՐԱԳՐՔՈՒՆ.— Նամակատարները պետք է առաջարկեն առաքողներին փոխադրումների և ծանրոցների առն հասցնելու վճարումը կատարել փոստին հանձնելիս, բացատրելով, վոր այդ արագացում է նման առաքումների հասցնելը նշանակված տեղերում։

54. Բոլոր փոստային տուրքերը գնահատված նամակների և պատվիրված առաքումների համար, այլև վերադրվ վճարով առաքումների համար, վորոնք հասցեագրված են նույն շրջանամասի գյուղերը (տեղական), փակցվում են վոչ առաքումների վրա, այլ այն ստացականների պատճենների յերկրորդ յերեսին, վորոնք այդ առաքումներն ընդունելիս տրվում են անդորրագրողներին։

55. Հասարակ փոստային առաքումների ընդունման համար վոչ մի ստացական կամ անդորրագիր չի տրվում։

Մնացյալ բոլոր փոստային առաքումներն ընդունվում են ստացականներով, վոր տրվում են ձև № 4 անդորրագրողներին։

56. Փոստային առաքումների պակասորդի, նրանց չափի հայտարերած միասվածքների և այլնի համար պատասխանատու թիւնը, ստացականը տալուց հետո, ընկնում է նամակատարի վրա։

57. Ձև № 4 անդորրագրողները պատրաստվում և սպիտակ թղթից հող. Ք 7—105×74 մմ, 50 թերթից յուրաքանչյուրը, ստացականների և պատճենների արմատների կողմից ծակծկոտած։

Անդորրագրողի № 4-ի ձևը

ԳՐՔՈՒՅԿԻ ՇԱՊԻԿԸ

Ձև № 4

ԱՆԴՈՐՐԱԳՐՔՈՒՆ № _____

Տոմարագրվող փոստային առաքումների և խնայողական դրամարկղների ավանդների ընդունման համար,

Տրված է _____

փոստ _____ դրասենյակից
բաժանմունքից

Ուււ _____

Ստացական փոստ ընդունելու մասին

«   » ..... 193 թ.

Առաքման տեսակը ..... № .....

Քաղը ..... Կ.

Արժեքը .....

Ուր ..... Կ.

Ում ..... Կ.

Վերադիր վճար .....

Գանձված է ուղարկման համար ..... Կ.

Կ. Տ.

Փոստի գործակալ (տորագրություն)

Հարկ վճարելը փոստի միջոցով հարմար է:
Փոստը ընդունում է հարկը տանը:

Ամեն մի լրացրել է ժուրնալ պետք է բերել
գյուղական նամակատարների և գործակալների
միջոցով:

Իրամն ուղարկելու համար բաժանորդը վոչ
մի ծախս չի անում:

Իրամը տանը պահելը վտանգավոր է: Հարկա-
վոր է այն պահել խնայողական զբամարկղում,
վորակ, բացի ապահով պահվելուց, նա շահ է
բերում տեղոսի ձևով:

Յուրաքանչյուր փոստին կից կան խնայողական
զբամարկղներ:

Փոստի միջոցով կարելի չէ ուղած տեղից ու-
ղած տեղեկանք ստանալ, առնելով նամակատա-
րից տեղեկանքային քարտ և փակցնելով վրան
25 կոպ. փոստանիշներ: Քարտն ու պատասխանն
ուղարկվում են պատվիրված կարգով:

Յուրաքանչյուր նամակատարի ձեռքն է սրվում մեկ
անդորրազբույժի, վորը համարակալվում է հանդու-
յում նրա շտաբի վրա գրված հաջորդական համարով:
Յուրաքանչյուր զբույժիում ստացականները պետք

ե ունենան տպագրված համարադրություն (нумерация) սկսած № 01-ից, 02 . . . . 09, 10, 11 . . . . և այլն, մինչև 25 ներառյալ: (Պատճենները պետք է ունենան նույն տպագիր համարները, ինչ վոր իսկական ըստացականները): Յուրաքանչյուր ստացականի համարի ստջևիցը հանդույցում ձեռագիր դրվում է տվյալ գյուղական շրջանամասի համարը:

Որինակ.

Գյուղ. շրջան № 5 ստաց. անդորրագրք. և № 4	501—525
» » № 18 » » » № »	1801—1825
» » № 13 » » » № »	1301—1325

և այլն:

Բացի դրանից, յուրաքանչյուր բնագիր-ստացական պետք է կնքված լինի փոստային հանգույցի մագտաքե կնիքով:

58. Ստացականներն սպառվելուց հետո դրքույկի արմատը, ոգտագործված ստացականների պատճենների հետ, հանձնվում է այն ձեռնարկությանը (գործակալու թյանը), փորին կցված է նամակատարը. փոխարենը նամակատարն ստանում է նոր անդորրագրքույկ՝ համարակալված հերթական հաջորդական համարով:

59. Յուրաքանչյուր ամիսը վերջանալուց հետո նամակատարը պետք է հանձնի իր ձեռնարկությանը (գործակալու թյանը) լրիվ չողտագործված դրքույկից տըրված ստացականների պատճենները: Այլ ստացականները պոկվում են նամակատարների դրքույկներից և ուղարկվում են, հաշվետվության հետ միասին, հանգույցային ձեռնարկությանը:

Գրքույկում մնացած չողտագործված ստացականները նամակատարն ոգտագործում է հետևյալ ամսում:

60. Առաքույներից ընդունվող փոստային առաքումների դրանցումը անդորրագրքույկում կատարվում է քիմիական մատիտով և պատճենն էլ պահվում է (պատճենահան թղթի միջոցով):

61. Ստացականի մեջ, բացի ընդունման թվականից (ամսից և թվից), նշանակվում է.

ա) պատվիրված առաքումների մասին—«առաքման տեսակը» բառերից հետո—առաքման անունը («պատվ. նամակ», «պատվ. քարտ», «պատվ. բանդերոլ» և այլն). «քաշը» բառից հետո—առաքման քաշը գրամներով. «արժեքը» բառից հետո—գինը և քաշվում. «ուր» բառից հետո—նշանակվում է այն փոստային կետի անունը, փորակը բնակվում է հասցեատերը. «ուժ» բառից հետո—հասցեատիրոջ հասցեն. «վերադիր վճար» բառերից հետո—թվանշաններով նշանակվում է վերադիր վճարի գումարը, յեթե առաքումն այդպիսի վճար ունի. հետո ցույց է տրվում թվանշաններով ուղարկման համար գանձված բոլոր տուրքերի գումարը:

Որինակ՝

Ստացական փոստ ընդունելու մասին	
«22 փետրվարի 1930 թ.»	
Առաքման տեսակը — պատվ. նամակ № 504	
Քաշ — 20 գ.	
Արժեքը —	
Ուր — Վոլոգդա	
Ուժ — Կուզմիսին	
Վերադիր վճար	
Գանձված է ուղարկման համար.....	ո. 20 կ.
Փոստի գործակալ Եվանով	
Կ. Տ.	
Ստորագրություն	

բ) հայտարարված արժեքով նստակների մասին— «առաքման տեսակը» բառերից հետո— «բաց նամակ» կամ «փակ նամակ»: «Արժեքը» բառից հետո— տառերով նշանակվում է հայտարարված արժեքի գումարը:

Մնացյալում ստացականը լրացվում է այնպես, ինչպես և պատվիրված առաքումների ընդունման ստացականը:

Որինակ՝

Ստացական փոստ ընդունելու մասին.

«25 փետրվարի 1930 թ.»

Առաքման տեսակը— բաց նամակ № 505

Քաշը— 30 գ.

Արժեքը— յոթանասուն հինգ ուսուրլի

Ուր— Խաբարովսկ.

Ում— Նիկոնովին.

Վերադիր վճար

Գանձված և ուղարկման և տեղ հասցնելու համար

ուսուր. 90 կոպ.

Կ. Տ.

Փոստի գործակալ (Իվանով)

(Ստորագրութուն)

դ) ծանրոցների մասին— «առաքման տեսակը» բառերից հետո— «ծանրոց». «քաշը» բառից հետո— ծանրոցի քաշը կիլոգրամներով. «արժեքը» բառից հետո նշանակվում է հայտարարված արժեքի գումարը— ուսուրլի-

ները տառերով, կոպեկները թվանշաններով. յեթե ծանրոցն ուղարկվում է առանց արժեքի հայտարարութան, այդ տողում գիծ է քաշվում:

Մնացյալում ստացականը լրացվում է այնպես, ինչպես և պատվիրված առաքումների ընդունման ստացականը:

Որինակ՝

Ստացական փոստ ընդունելու մասին

«12 մարտի 1930 թ.»

Առաքումների տեսակը— ծանրոց № 823

Քաշը— 3 կգ.

Արժեքը

Ուր— Վոլոկոսլանսկ

Ում— Գանիլովին.

Վերադիր վճար— քառասուն ուսուրլի

Գանձված և ուղարկման համար ..... ո 90 կ. Կ. Տ.

Փոստի գործակալ (Աճդրեյև)

(Ստորագրութուն)

դ) փոխադրումների մասին— «առաքումների տեսակը» բառերից հետո— փոխադրման անունը՝ «փոստալին փոխադրում», «հեռադրային փոխադրում». «քաշը» բառից հետո— գիծ է քաշվում. «արժեքը» բառից հետո նշանակվում է փոխադրման գումարը— ուսուրլիները տառերով, կոպեկները թվանշաններով:

Մնացյալում ստացականը լրացվում է այնպես, ինչպես պատվիրված առաքումների ընդունման ստացականը:

Որինակ՝

Ստացական փոստ ընդունելու մասին
15 մարտի 1930 թ.

Առաքման տեսակը — փոստային փոխադրում № 824

Քաչը.....

Արժեքը — քսան ութ

Ուր — Մոսկվա

Ում — Իլյինին

Վերադիր վճար .....

Գանձված է ուղարկման և տեղ հասցնելու համար
..... ռուբ. 35 կոպ.

Կ. Տ.

Փոստի գործակալ /Ս.Նորեյնի/
/Ստորագրություն/

62. Բացի հիշյալ գրանցումներից, ստացականի ձախ կողմին, նրա լայնքով, նշում է արվում փոստային առաքման հատուկ նշանակման մասին. որին՝ «չտապ» «ազդարարումով» և այլն. յեթե առաքումը հատուկ նշանակում չունի, այդպիսի նշում չի արվում:

63. Առաքումն ընդունող նամակատարն ստացականը լրացնելուց հետո ստորագրում է այն, ձեռագիր նշանակելով ընդունման ժամանակը (թիվ և ամիս). բնա-

գիր ստացականը սլոկվում է գրքույկից և տրվում է առաքողին:

64. Յուրաքանչյուր ընդունված փոստային առաքման վրա, նրա առաջին յերեսի ձախ վերին անկյունում նամակատարը պարտավոր է գնել այն ստացականի համարը, վորով ընդունված է ավյալ առաքումը:

65. Անգորրագրքույկում, բացի փոստային առաքումների ընդունումից, գրանցվում են նաև հետևյալ լրացուցիչ և կոմիսսիոն գործառնությունները.

ա) հեռագրերի ընդունում — «առաքման տեսակը» բառերից հետո — ցույց է տրվում «հեռագիր». «քաչը» և «արժեքը» սյունյակներում — հեռագրի տեսակը («չուտափուլթ», «հատուկ սուբհանդակով», «պատասխանով» և հատուկ սուբհանդակի կամ պատասխան-հեռագրի համար գանձված տուրքի գումարը թվանշաններով). «ուր» բառից հետո — այն հեռագրական կետի անունը, վորտեղ բնակվում է հասցեատերը. «ում» բառից հետո — հասցեատիրոջ ազգանունը և, վերջապես, «գանձվում է» սյունյակում — հեռագիր ուղարկելու համար գանձված գումարը, ներառյալ և հատուկ նշանակման համար գանձված տուրքերը (թվանշաններով).

բ) խնայդրամադրկի գործառնություններ — «առաքման տեսակը» բառերից հետո գրվում է «խնայդրամարկը». «քաչը» բառից հետո — գիծ է քաշվում. «արժեքը» բառից հետո — ընդունված ներդրման գումարը — տուրքները տասերով և կոպեկները թվանշաններով. «ուր» բառից հետո — ինայգրքույկի համարը. «ում» բառից հետո — ներդրողի ազգանունը. «վերադիր վճար» բառերից հետո — գիծ է քաշվում. «գանձված է ուղարկ-

ման համար» բառերից հետո—ներդրումի մնացորդն ըստ գրքույկի :

66. Յեթե ընակչութունից վորեւ փոստային առաքում ընդունելու ժամանակ նամակատարը կասկած ունենա ալդպիսին ընդունելու թույլատրելիութան, ծրարման, քաչի, չափերի, տուրքերի մասին, մանավանդ ծանրոցներ և դնահատված նամակներ ընդունելու ժամանակ, ապա այդ դեպքերում նա պետք է ընդունի ալդպիսի առաքումը, առաքողից կանխիկ դրամով դանձելով տուրքերը մոտավոր հաշվով և պայմանավորվելով նրա հետ այն մասին, վոր առաքումն ընդունվում է և տուրքերը դանձվում են պայմանական :

Ստացականի և նրա պատճենի վրա նամակատարը նշում է անում՝ «ընդունված է պայմանական» :

Պայմանական ընդունված առաքումները և նրանց համար դանձված տուրքերը նամակատարը հասցնում է գործակալությանը (ձեռնարկությանը) ընդունված մյուս բոլոր առաքումների հետ մեկտեղ :

67. Այն պայմանական ընդունված առաքումները, վորոնք, փոստային կանոնների համաձայն, ուղարկման յենթակա չեն, վերադարձվում են դանձված տուրքերի հետ միասին և տրվում են առաքողին ստացականի պատճենի յերկրորդ յերեսին ստացադիր առնելուց հետո : Բնադիր ստացականը յետ և առնվում առաքողից, ջնջվում է խաչաձև գծերով և կցվում է ստացականի պատճենին : Այն դեպքում, յերբ առաքողը կորցրել է ստացականը, նրանից ստորագրություն է առնվում այդ մասին, վորը նույնպես կցվում է ստացականի պատճենին :

68. Այն առաքումների պայմանական ընդունման ստացականների պատճենների յերկրորդ յերեսին վորոնց ըստ նշանակման ուղարկումը հնարավոր է, յեթե նրանց համար դանձվելիք փոստային տուրքերը անձիչա են յեղել վորոշված, գործակալությունը (ձեռնարկությունը) նշում է անում պակասորդի մասին, վոր և դանձվում է առաքողից չըջանամասի հերթական չըջադայության ժամանակ. դանձված պակասորդի գումարի փոստանիչներ են փակցվում հենց ստացականի պատճենի յերկրորդ յերեսին, վորոնք հետագայում մարվում են գործակալության (ձեռնարկության) դրոշմակով (штембелъ) : Իսկ առաքման վրա նշում է արվում այն մասին, վոր պակասորդը դանձվելու յե առաքողից :

Յեթե պարզվի, վոր տուրք ավելի յե դանձված, քան հարկավոր էր ըստ սակերի, ապա ստացականի պատճենի յերկրորդ յերեսին նշում է արվում ավելորդի մասին, վորը վերադարձվում է առաքողին հենց նույն ստացականի պատճենի յերկրորդ յերեսին ստորագրություն առնելուց հետո :

69. Այն փոստային առաքումները, վոր ընդունել են գյուղխաղրները իրենց գյուղերում, հանձնվում են նամակատարներին հետևյալ կարգով. հասարակ առաքումները (նամակներ, քարտեր, բանդերոյներ) — առանց ստացականների, պատվիրված առաքումները, գընահատված նամակները, փոխադրումները, ծանրոցները, հեռագրերը և վերադիր վճարով առաքումները — ստացականով, վոր տալիս է նամակատարը սովորական

կարգով յուրաքանչյուր ստաբման համար ձև № 4 ան-
գործադրքույկից :

70. Տեղական փոստային առաքումների ընդունումն
ու վճարումը կատարվում է հ. հ. 51—53-ում շարա-
գրված կանոններով :

IV. ՓՈՍՏԻ ՀԱՆՁՆՈՒՄԸ

Փոստային առաքումներն ու արժեքները գործակա-
լությանը (նախգույցին) նախնային կարգը լինելու նախակա-
սարի հաշվետվությունը քաղաքապետից վերադառնալուց
հետո :

71. Իր շրջանամասը շրջագայելուց հետո գյուղա-
կան նամակատարը պարտավոր է ինչպես հասցեատե-
րերին չհանձնելով, այնպես էլ ընտանիքային ընդուն-
ված բոլոր փոստային առաքումները, այդ թվում և
փոստարկղաներից հանածները, նույնպես և բոլոր ար-
ժեքներն անհապաղ հանձնել այն գործակալությունը
(ձեռնարկությունը), վորին ինքը կցված է :

Զի թույլատրվում, վոր նամակատարը շրջագայու-
թյունից վերադառնա իր տունը՝ առանց նախապես գոր-
ծակալությունը (ձեռնարկությունը) հանձնելու փոստն
ու գույքը (պայուսակները, դեմքը և այլն) :

Վորպես բացառություն նամակատարներին թույլա-
տրվում է պահել տանը փոստավճարի նշանների, գրոշ-
մանիշները, ծրարների և այլ փոստային բանկների
փոքր ավանս, այլև պարբերական հրատարակություն-
ների բաժանորդագրություն ընդունելու ստացականներ
տարու համար սահմանված անդորրագրքույկը :

72. Վերադառնալով գործակալությունը (ձեռնար-

կությունը), նամակատարը պետք է նամակատարների
դեմքն ու վերադառնալը դիտելու համար նշանակված
գործակալին կամ այլ աշխատավորին հայտնի իր ներ-
կայանալու մասին, այլ և այն մասին, թե արդյոք չեն
յեղել ճանապարհին այնպիսի պատահարներ, վորոնք
պահանջում են անհետաձգելի միջոցներ ձեռք առնել,
որինակ, փոստը կորցնելու, հարձակումների և այլնի
մասին, և այն միջոցների մասին, վոր ինքը ձեռք է
առել : Դրանից հետո նամակատարը պարտավոր է անց-
նել փոստերի պատրաստմանը՝ գործակալությունը
(ձեռնարկությունը) հանձնելու համար :

73. Փոստը հանձնելուց առաջ նամակատարը պար-
տավոր է .

ա) ձև № 12-ա ցուցակով և անդորրագրքույկներով
ստուգել ինչպես հասցեատեղերին չհանձնված, այնպես
էլ ընտանիքային ընդունված առաքումների առկա-
յությունը, այլ և ի մի հավաքել հանձնված փոստային
առաքումների արդարացուցիչ փաստագրերը (աղբա-
գրեր, փոխադրումների բլանկներ և այլն) :

բ) ստուգել հանձնված առաքումների (վերադիր
վճարներ, տուրքեր և այլն) և ընդունվածների (փո-
խադրումներ, տուրքեր, պարբերական մամուլի բաժա-
նորդագրեր) համար դանձված դրամների, այլ և փոս-
տավճարի նշանների, գրոշմանիշների, փոստային
բլանկների, պարբերական մամուլի և այլնի վաճառքից
գոյացած չբաժնի առկայությունը :

74. Գործակալությունը (ձեռնարկությունը) պար-
տավոր է պատրաստումից հետո անմիջապես ընդունել
հաշվետվությունը՝ առանց կարիքի յետ չզցելով նա-
մակատարներին :

75. Նամակատարի հաշվետվության ընդունումը կատարվում է վերջինիս ներկայացվածը, ըստ վերում ընդունողը, փոստը, բնույնված փաստային առաքումների վճարման կանոնավորությունը, գրամի ու այլ արժեքները և հանձնված փոստային առաքումների արդարացուցիչ փաստագրերն ստուգելուց հետո պարտավոր է անել անհրաժեշտ նշումներ ձև № 12- a ցուցակի մեջ և ստորագրել թե նրանում և թե անդորրագրում յիների վերջի ոգտագործված ստացականի պատճենի յերկրորդ յերեսին: Այդ ստացագիրը հաստատվում է նամակատարի ստորագրությամբ:

Ստացագրերով հաստատվում է, վոր նամակատարը հաշիվ է ավել գործակալությունը (ձեռնարկությունը) և վոր նրա հանձնած փոստի, գրամի և արժեքների անվճարության համար հետագա պատասխանատվությունը նրանից վերացվում է:

76. Հաշվետվության հետ միաժամանակ նամակատարը վերադարձնում է և իրեն չըջանամասում աշխատելու համար տրված գույքը—ցրիչի պայուսակները, զենքը և այլն: Հաշվետվություն ընդունողը պարտավոր է դնել այդ գույքը և ստուգել նրա սարքինությունը, այլ և այն, թե չէ՞ն մեացել, արդյոք, պայուսակների մեջ մտացված փոստային առաքումներ, բյանկներ և այլն:

V. ՓՈՍՏԱ-ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

77. Փոստա-տեղեկատու ծառայությունը սահմանված է, վերաբերի բնակչությունը փոստի միջոցով բուսանա իր առարյա կյանքին վերաբերող ամեն տեսակի տեղեկանքներ (ինչպես՝ դյուղանտեսություն վարե-

լու, հարկեր վճարելու, բանակում ծառայելու, խորհրդային և հասարակական կազմակերպություններին մասնակցելու մասին և այլն):

78. Յուրաքանչյուր դյուղական նամակատար պարտավոր է ըսյնորեն իրազեկ դարձնել բնակչությունն այդ ծառայության մասին և միջոցներ ձեռք առնել նրա դարդացման համար:

79. Տեղեկանքները բաժանվում են 2 տեսակի.

ա) բանավոր, վորոնք տրվում են անմիջապես նամակատարի կողմից, և

բ) գրավոր, վորոնք խնդրոյին բերում է նամակատարը այն գործակալությունից (ձեռնարկությունից), վորին ինքը կցված է:

80. Այն դեպքում, յերբ նամակատարին ըավ հայտնի յեն այն տեղեկությունները, վորոնց մասին բնակչություն կողմից հարց է տրվում, նա խնդրոյներին պատասխանում է տեղն ու տեղը:

Բանավոր տեղեկանքները տրվում են անվճար:

81. Այն դեպքում, յերբ նամակատարը չի կարող պատասխան տալ խնդրոյի հարցումին, նա գրավոր տեղեկանք է խնդրում: Գրավոր տեղեկանք խնդրելու համար գործադրվում են հատուկ փոստային քարտեր:

82. Յուրաքանչյուր մի քարտով կարելի յե խնդրել վոչ ավելի, քան մեկ լրավարտ տեղեկանք: Այդ քարտերը յուրաքանչյուր նամակատարի մոտ մշտապես բավականաչափ քանակով պետք է լինեն:

83. Փոստի միջոցով գրավոր տեղեկանք ստանալ ցանկացողը պետք է պարզ գրի քարտի վրա իր հարցումը և փակցնի փոստանիչներ (15 կողմ, յեթե տեղեկանքը խնդրվում է նույն վարչական շրջանում, և 25

կողմ, յեթե անդեկանքը խնդրվում է այլ շրջաններից) :
Պատասխանի քարտի վրա (քարտ-անդեկանք) հարկա-
վոր է գրել ղեմուղի ճիշտ հասցեն, վորից հետո քարտը
նամակատարին հանձնել նրա ստացագրով ձև № 4 ան-
դորրագրաբեռնվում, վորը պետի լրացվի պատվիրված
ստացումների ընդունման համար սահմանված կարգով
(տես հոդ. 61) :

84. Քարտը կորչելու կամ պատասխանը ժամանա-
կին չստացվելու դեպքում, գյուղական նամակատարը
պարտավոր է յերկրորդ ղեմումն անվճար ընդունել :

VI. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅԵՎ ԱՅԼ ՀԱՐԿԵՐԻ ՈՒ ՏՈՒՐՔԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

1) ԳՅՈՒՂՏՆՏՀԱՐԿԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

85. Գյուղական նամակատարներն ընդունում են
գյուղատնտեսարկը գյուղխորհուրդներից և ստանձին քա-
ղաքացիներից : Հարկն ընդունվում է թե կանխիկ դրա-
մով և թե գյուղացիական փոխառության պարտատոմ-
սերով :

Հարկի ընդունումը առանձին փաղափայիներից

86. Գյուղխորհուրդներից գյուղատնտեսարկն ընդուն-
վում է առանձին ցուցակներով, վորոնք կազմվում են
գյուղխորհուրդները կողմից 3 օրինակով : Ցուցակի մեկ
օրինակն ընդունում է նամակատարն ու հանձնում է
ձեռնարկությանը (գործակալությանը), հարկային գու-
մարները հետ միասին : Մյուս յերկու օրինակը մնում են
գյուղխորհուրդում : Նրանցից մեկի վրա նամակատարը
պետք է նշում անի հետևյալ ձևով. «Համաձայն ներկա
ցուցակի ընդունված է ՖՃԿ դրամարկոն ուղարկելու
համար գյուղատնտեսարկի գումարներ—գրամով . . . .
ուր . . . կողմ—պարտատոմսերով . . . . ու . . . .
կողմ : Նամակատարի ստորագրությունը և ընդունման
թվականը (թիվ, ամիս և տարի)» :

87. Հարկը հանձնելու պարտատու թյուր (ցուցակներ կազմելը, դրամն ու պարտատուները հաշվելը, գրքերում գրանցելը և այլն) պետք է տեսնված լինի նախորդ, մինչ նամակատարի՝ տվյալ գյուղը գալը. հակառակ դեպքում նամակատարը, վորպեսզի էր չըրջագայությունը չգանդադիցնի և կարգացույցը չխախտի, իրավունք ունի հրաժարվել չըջանամասի տվյալ չըջագայության ժամանակ հարկն ընդունելուց. նամակատարն իրավունք ունի նույնպես հրաժարվել հարկն ընդունելուց աջպիսի չավերով, վոր անցնում են դրամի ու արժեքների այն սահմանները, վոր թույլատրվում են ուղարկելու նամակատարի միջոցով (հոդ. 10):

Վերջին դեպքում նամակատարը պարտավոր է հանձնարարել գյուղխորհրդին, վոր նա կամ իր միջոցներով հասցնի հարկը փոստին և կամ նրա հանձնումը կատարի մի քանի նվազով:

88. Հարկի ամբողջ գումարի ընդունման մասին, բացի ցուցակի մեջ նամակատարի արած նշումից, արվում է ստացական ձև № 4 անդորրադրույկից, վոր լրացված է արժեքավոր նամակների ընդունման համար սահմանված կարգով:

89. Հարկային գումարներն ուղարկելու համար նամակատարը պետք է գանձի միայն մոտավոր վճարը՝ ուղարկվող հարկի յուրաքանչյուր տասր ուսրլուն 4 կոպ. հաշվելով:

Պակասած գումարը գանձվում է, իսկ ավելորդ գանձվածը նամակատարը վերադարձնում է չըջանամասի հերթական չըջագայության ժամանակ:

Հարկի ընդունումը առանձին կազմացիներից

90. Հարկի ընդունումն առանձին քաղաքացիներից նամակադարները կատարում են փոստային փոխադրումներով, իսկ յեթե հարկը վճարվում է գյուղացիական փոխառության պարտատուներով, ապա արժեքավոր նամակներով:

91. Գյուղանահարկը փոխադրվումով ընդունելիս փոխադրման բլանկի առաջին յերեսը լրացվում է սովորական կարգով. սակայն առաջողի անունը, հայրանունը, ազգանունը և հասցեն հարկավոր է նշանակել լրելի և ըստ հնարավորին մանրամասն:

Կարոնի մյուս յերեսին գրվում է՝ ում է ուղարկվում գրամը և ում կողմից է մուծվում հարկը, այսինքն վճարողի ազգանունը, անունը, հայրանունը, նրա բնակատեղին և, ըստ հնարավորին, նրա համարը ըստ շինական ցուցակի:

Որինակ՝

«Մմողենակի նահանգի, Սրչովկայի գավառի, Արտեմովսկի վոլգորձկում. ուղարկում եմ 10 ո. վորպես վճար միասնական գյուղանահանգական հարկի, Ալեքսեյ Ալեքսեյիչ Մորոկինի կողմից, վոր սպրում է Արտեմովսկի փոստի Պիսկովսկի գյուղում, ըստ շինական ցուցակի № 30»:

Ստորագրություն.

92. Հարկը հայտարարված արժեքով նամակով ուղարկելու դեպքում ծրարի վրա գրվում է ուղարկվող գումարը, առաջողի մանրամասն հասցեն և թե ուր է ուղարկվում գրամը: Այդ ծրարի մեջ գրվում է առաջողի հայտարարությունը, վորի մեջ հիշատակվում են այն տեղեկությունները, վոր գրվում են փոստային փոխադրման կարոնի յերկրորդ յերեսին, և ավելացվում

և թե ինչքան և ինչ դումարի գյուղացիական փոխում ութթյան պարտատոմսեր են մտնում ուղարկվող վճարի ընդհանուր գումարի մեջ:

93. Հարկը փոստային փոխադրումներով կամ գլխահատմամբ նամակներով ուղղակիլու համար գանձվում է մինչև 5 ուրբի գումարից 10 կոպեկ վճար, 5 ուրբուց ափել գումար ուղարկելու դեպքում վճարվում է փոխադրումների և գնահատված նամակների սովորական տարիքով, նայած թե ինչպես է ուղարկում հարկը—փոխադրումով, թե՞ գնահատված նամակով:

94. Գյուղտնտեսարկն ընդունելիս գյուղական նամակատարը պարտավոր է

ա) հարկը վճարողին տալ ստացական ձև № 4 անդորրագրերու չկից փոխադրման կամ արժեքավոր նամակի ընդունման համար՝ լրացված նման առաքումների համար սահմանված կարգով (հոդ. 61): Ստացականի առաջին յերեսին նամակատարը նշում է անում «գյուղատնտեսարկ» և ձեռագիր նշանակում է ընդունման թիվը, ամիսը, տարին ու ստորագրում է. ստացականի մյուս յերեսին նամակատարը նշանակում է այն վճարողի անունն ու ազգանունը, վորի կողմից կատարվում է վճարումը.

բ) նշել ընդունված փոխադրման (նամակի) վրա ընդունման թիվը, ամիսը և տարին և հավաստել այդ նշումը իր ստորագրությամբ. այդ նշումն ու ստորագրությունն արվում են նամակի հասցեյի կողմի ներքեվի մասում, իսկ փոխադրման վրա—հասցեատիրոջը հանձնվող կորոնի ներքեվի մասում:

Գյուղտնտեսարկը վճարողին կամ վճարողի փոխարեն հարկը մուծողին նամակատարին տված ստացականը սպացույց է ծառայում հարկի վր-

ձարման այն գումարով ու այն ժամկետին, փացույց են տրված այդ ստացականում:

95. Նախքան հարկն ընդունելը նամակատարը պետք է հարկաթերթով ստույգի, թե վճարողը չի խախտել, արդյոք; հարկը վճարելու ժամկետները: Հարկը վաղակետ հանձնումը թույլատրվում է անարգել: Իսկ կետանցման դեպքում նամակատարը պարզում է կետացված որերի քանակը և վրա յե գալիս տույժը, այսինքն ավերացնում է հարկի գումարը, ղեկավարվելով հետևյալ տախտակով:

Տույժի վրա գալու տախտակ

Հարկի գումարը ուրբիներով	Կետանցված որերի քանակը											
	1ուր	2	3	4	5	6	7	8	9	10	20	30
1 »	1	4	1	1	1	2	2	2	2	2	4	6
2 »	1	7	2	2	2	3	3	4	4	4	8	12
3 »	1	10	2	3	3	4	5	5	6	6	12	18
4 »	1	13	3	4	4	5	6	7	8	8	16	24
5 »	1	16	3	4	5	6	7	8	9	10	20	30
6 »	2	19	3	4	5	6	8	9	10	11	24	36
7 »	2	22	3	5	6	7	9	10	12	13	28	42
8 »	2	25	4	5	7	8	10	12	13	15	32	48
9 »	2	28	4	6	8	9	11	13	15	17	36	54
10 »	2	31	4	6	8	10	12	14	16	18	40	60

Գյուղատնտեսական հարկի գումարին վրա յեկող տույժի
սահմանակից ոգտակելու մասին

Տախտակի վերելում ցույց է արված կետանցված
որերի թիվը, ձախ սյունյակում — հարկի դուժարը սուր-
լիներով: Տույժի չափը ցույց է արված համապատաս-
խան քառեկում (к л е т к а) հարկի գումարի կե-
տանցված որերի թվի գիմաց:

Որինակներ:

1) Վարքա՞ն տույժ է հասնում հարկի 9 ուսը-
լի գումարից, վոր մուծվում է 8 որ կետանցու-
մով: «հարկի գումարը» սյունյակում գտնում
ենք 9 ուսը. թվանշանը և գծով իջնում մինչև
այն քառեկը, վորի վերևում կլինի 8 թվանշանը
կետանցված որերի թիվը): Այդ քառեկում գըր-
ված է 15 կոպ. թվանշանը: Դա յեւ հենց կազ-
մումն հասանելիք տույժի չափը:

2) Վարքա՞ն տույժ է հասնում 24 ուսըլի
գումարից, վոր մուծվում է 56 որ կետանցումով:

Հաշվելով հարկի յուրաքանչյուր տասը ուսը-
լուց յուրաքանչյուր կետանցված որվա համար 2
կոպ. տույժ, կտանանք, վոր քսան ուսըլուց
տույժը յուրաքանչյուր որվա համար կկազմի
4 կոպ., իսկ 56 որվա համար—2 ո. 24 կոպ., հե-
տա ավելացնում ենք 8-ական կոպ. յուրաքան-
չյուր 10 որվա համար հարկի 4 ո. գումարից.
վորը 50 որվա համար կկազմի 40 կոպ., և 6 որ-
վա համար—5 կոպ.: Այդպիսով տույժի ամբողջ
գումարը կլինի 2 ո. 69 կոպ.:

3) Հարկը մաս-մաս մուծելու դեպքում տույժը
գանձվում է յուրաքանչյուր անգամ և պարտադրարար
միայն այն գումարից, վորը մուծվում է, և այնքան որ-
վա համար, վորքանով կետանցված է այդ գումարը:

Տույժի այդպես վրա դալը պարտադիր է հետագա հաշ-
վարկների ժամանակ, հնարավոր դժվարություններից
խուսադիելու համար:

97. Տույժը պետք է հաշվել լրիվ ուսըլինների հա-
մար ըստ վորում 50 կ.—ից ավելի գումարը ընդունվում
է ուսըլու տեղ, իսկ 50 կոպեկից պակաս գումարը հաշ-
վի չի առնվում:

98. Հաշված տույժից հոգուա գերատեսչության
պահվում է 5 կոպ., վորը փոստանիշով մակցվում է
նամակի կամ փոխադրման վրա, տույժի մնացյալ գու-
մարը ավելացվում է հարկի գումարին, ըստ վորում
փոխադրման կարոնի վրա կամ արժեքավոր նամակի մեջ
դրվող ուղարկացուցակում նշում է արվում այն մա-
սին, թե դրանց վոր մասն է հարկ և վորը՝ տույժ նրա
վճարման կետանցման համար:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Յեթե վրա յեկող տույժի գումա-
րը 5 կոպ. պակաս է, գերատեսչության ոգտին վճար (5
կոպ.) չի պահվում:

99. Կեթե վճարողը չհամաձայնի մուծել տույժը,
նամակատարն ընդունում է ուղարկելու համար իրեն
ներկայացրած հարկի գումարը, իսկ սղղագրի կամ ու-
ղարկագրի յերկրորդ յերեսին նշում է անում՝ «տույժի
մասին նախագուշացված է»:

2. ԱՅԼ ՀԱՐԿԵՐԻ ՅԵՎ ՏՈՒՐԹԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

100. Պետական մյուս բոլոր հարկերն ու տուրքերն
ընդունվում են փոստային փոխադրումներով նույն կար
գով, ինչպես և գյուղանահարկ, սակայն բացառապես
կանխիկ դրամով, կամ փոխատելյունների պարտա-
տոմսերի ժամկետահաս կուպոններով:

Կուպոնների ընդունման պայմանները ցույց կը-
տրվեն հետագայում:

VII. ԱՐՏՈՆԱԳՐԵՐԻ ԳՆՈՒՄԸ ՓՈՍԽԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

101. Փոստի միջոցով կատարվող արտոնագրերի ղեման գործառնությունները կարող են ավելացնել շքանամասի յեկամուսնները: Այդ պատճառով գյուղական իրավապարբեր պետք է միջոցներ ձեռք առնի, վորպետղի գրավի ոգավելու այդ ստասարիությունից ախն քաղաքացիներին, վորոնք, ըստ իրենց պրոֆեսիայի պարտավոր են արտոնագրեր վերցնել:

102. Փոստի միջոցով արտոնագիր վերցնող անձը հայտարարություն է կաղմում ԳՖԲ (գավառային ֆինանսական բաժիններ) հատուկ բլանկի վրա:

Այդ հայտարարությունների բլանկները տրվում են ախն ձեռնարիությունից (գործակալությունից), վորին կցված է նամակատարը, և պետք է նրանցից յուրաքանչյուրի մոտ բավարար քանակով լինեն շրջանումսի շրջագայության ժամանակ:

103. Փոստի միջոցով արտոնագրեր վերցնելու համար գրամն ընդունվում է փոստային փոխադրումներով՝ հասցեագրված արտոնագիր ավուղ ԳՖԲ: գանված տեղի փ.հ. ձեռնարկի վարիչի անունով: Փոխադրման բլանկին պետք է կցված լինի հայտարարությունը:

104. Փոստի միջոցով արտոնագիր գնելու նպատակով գրամ ուղարկելու համար, բացի ընդհանուր փոստային տուրքերից, գանձվում է կոմիտիա ուղարկվող գրամի յուրաքանչյուր լրիվ տուրլու համար մի կոպեկ: Տուրքերի և կոմիտիայի վճարումը փո-

խադրում ստաքացիները կատարում են կանխիկ գրամով:
105. Արտոնագիր վերցնելու նպատակով ուղարկվող փոխադրման ընդունման և տուրքերի ու կոմիտիայի գանձման վերաբերյալ արտոնագիր վերցնելու մասին հայտարարություն ավուղին տրվում է ձեւ ՆՁ 4 անդորրագրբույկի ստացական՝ յրացված փոստային փոխադրումների համար սահմանված կարգով (հոգ. 61):

VIII. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՅԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՍԱՆ ՔՈՇԱԿՆԵՐԻ ՅԵՎ ՆՊԱՍՏՆԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄԸ

106. Սոցիալական ապահովման և սոցիալական ապահովագրման թոշակավորների գրամի վճարումը նամակատարները կատարում են ներքևում բերված հասուկ որդերներով, անպատճառ թոշակավորի թոշակագրքույկը պահանջելուց և տեսնելուց հետո:

107. Որդերների մեջ ցույց տրված տեղեկությունները նամակատարը պարտավոր է ստուգել: Համեմատելով թոշակագրքույկում ցույց տված տեղեկությունների հետ: Այն դեպքերում, թեր թոշակագրքույկի և որդերի գրանցումներն իրար չեն բռնում, թոշակի վճարումը հետաձգվում է մինչևի պահանջագրական գանձարկղից վճարելու մասին նոր կարգադրություն ստանալը:

108. Նամակատարները սոցիալական ապահովման (սոցիալապահովման) մարմինների որդերներով թոշակները ստիլա են թոշակավորից հենց որդերի վրա ստորագրություն առնելով: Թոշակագրքույկում նամակատարը նշում է անում արդյա՞ծ գումարի և նրա վճարման ժամանակի մասին. նամակատարի այդ նշումը հաստատվում է նրա ուսորագրությամբ:

Սոցիալիստական Ապահովման Թոշակների
վճարման որդեր
ՍՍԺԿ—ՌՍՖՆՉ

բաժին

Սոցիալիստական Ապահովման

« » 193 թ.

Դրամական որդեր

..... ուր կոպ.

(Կրկնել ուղբիների գումարը տառերով, իսկ կոպեկները՝ թվանշաններով)

Թոշակավորի հասցեն

Ազգանուն, անուն, հայրանուն

Վոր ամսի համար և թոշակ տրվում

Թոշակագրքույկ №

Ստացողի ստացագիրը

Հիշյալ որդերում նշ. նակված

գումարն ստացա

« » 193 թ.

Աշխատանքի ինվալիդներին և վախճանված ապահովագրվածների ընտանիքներին Սոցիալական Ապահովագրման թոշակներ վճարելու որդեր

Հավելված № 1

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Հասցե

(աղգանուն)

(անուն)

(հայրանուն)

ապգանձարկի
№ ..... թոշագրքույկի
վերաստուգիչ որդեր աշխատանքի ինվալիդ

անձնական
քարտ № ..... ընտանիքի
անդամ
Թոշակ ստանալու համար
193 թ. .... « »-ից
մինչև 193 թ.

« »-ը վճարման ժամ-
կետը 193 թ.

« »-ը ամսական

ուրբ. .... կողմ.

(Կրկնել ուղղիչների գումարը տասերով, իսկ կուպեկներինը՝ թվանշաններով)

Գանձարկի կամիտեյի

անդամ՝

(Կ. Փ.)

Խնդրող

Հող. ԱՄ. ձ. Ա6

150×148

Մանկան սննդի համար Սոցիալական Ապահովագրման նպաստ վճարելու որդեր

Հավելված № 4

Հասցե

1 2 3 4 5 6 7 8 9

(աղգանուն)

(անուն)

(հայրանուն)

ապահովար կղ

Մանկան սննդի № .....
գրքույկի վերաստուգիչ որդեր

նպաստ վճարելու համար
193 թ.

« »-ից մինչև 193 թ.

« »-ը,

յուրաքանչ. ամսի « »-ին

ուրբ. .... կ.

(Կրկնել գումարը տասերով)

Գանձարկի կամիտեյի
անդամ՝

Կ. Տ.

Ստացող

Հող. ԱՄ. ձ. Ա6

105×148

109. Նամակատարները սոցիալական ապահովարդրման (Սոցապ) մարմինների որդերներով թոշակները ապխա են թոշակավորից թոշակազբույցի համար պատասխան կարոնի վրա ստացազիբ աններուց հետո, տոացիոզ դումարը նշանակելով թվանշաններով և տարոներով: Նամակատարն այդ կարոնը պոկում և թոշակազբույցից և ապխա իր ձեռնարկությանը դործակարությանը), վորպես արդարացուցիչ փաստազիր:

Բացի դրանից, նամակատարը թոշակազբույցի 4-րդ եջում նշում և թոշակի վճարման թիվն ու ամիսը, թոշակի գումարը, այլ և այն ամիսը, վորի համար հասնում և տրվոզ թոշակը:

110. Թոշակները թոշակավորներին տուն և նաջընում ապահովագրական դանձարկղի նշանակած ժամկետներին, համաձայն վերստուզիչ որդերներին, վորոնց վրա կան բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները:

Այն դեպքում, յերբ թոշակավորը յեբկու անգամ տանը չի գտնվել, յերկրորդ այցելության ժամանակ նամակատարը նրան թողնում և սովորական աղաչիբ անմիջապես փոստային ձեռնարկությունից (գործակարությունից) թոշակ ստանալու մասին:

111. Թոշակավորն յեթև ուղևնա, կարող և ստանալ թոշակը նաև անմիջապես փ. - հ. ձեռնարկությունից (գործակարությունից):

112. Թոշակավորի ժամանակավոր բացակայության դեպքում գրամը կարող և վերահիշյալ կարգով տրվել ուրիշ անձի, վորի անունով թոշակավորը հերթական կարոնի յերկրորդ յերևսին փոխանորդազիբ և ապխա: Այդ փոխանորդազիբը անպատճառ պետք և հաստատված լինի համարատասխան տեղական վարչական մարմնի կողմից (չըջգործկոմ, գյուղխորհուրդ):

113. Թոշակավորի անղբազիտության դեպքում թոշակն ստանալու մասին անղբազետի տեղ պետք և ստորազրի նրա ընտանիքի գրառետ անղամներից կամ հարկավաններից մեկն ու մեկը:

114. Յեթև պարզվի, վոր թոշակավորը տեղավորվել և նոր բնակավայր կամ մեռել և, որդերի յետեվին նամակատարը պետք և համարատասխան նշում անի:

115. Յեթև յերեխայի մնգի նպաստ և վճարվում գրբույցի ախպիսի կարոնով, վորի վրա գրված և, թե յերեխայի կենդանի լինելու մասին անհրաժեշտ և տեղեկանք ներկայացնել, նամակատարը կարող և նպաստը վճարել միայն այն դեպքում, յերբ նպաստ ստացողը ներկայացնի համարատասխան տեղեկանք: Այդ տեղեկանքն ստացվում և կարոնի հետ միասին և կըցվում և նրան վորպես արդարացուցիչ փաստազիր:

IX. ՄՈՊՐԻ ԲՋԻՋՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐԱԾ ԳԱՆՁՈՒՄՆԵՐԻ ՓՈՒԱԳՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

116. ՄՈՊՐ-ի բջիջներն յրենց գանձումներն ուղարկում են փոստային փոխաղբումներով, սովորական տարիֆներով, հետեյալ առանձնահատուկ ձեով.

ա) փոխաղբումները կազմում են ՄՈՊՐ-ի բբջիջների կողմից հատուկ փոխաղբման բբւանկների վրա:

բ) փոխաղբամս բբանկի հետ պետք և հանձնված լինի նաև բաց նամակ ՄՈՊՐ-ի Շբբկոմի (Գավկոմի) անունով:

117. Այդպիսի փոխաղբման ընղունման մասին տրվում և ձեղ № 4 անղորրազբույցից ստացական լրացված ընղհանուր կարղով (հող. 61):

Ստացականի յետեվին պետք և արվի հետեյալ նշումը. «մարկաներ ու տոմսեր չեն տրվել»:

Յերբ մարկաներն ու տոմսերը կրերվե՞ն, պետք և ջնջել այդ նշումը և նշել հետեյալը. «Մ արկաներն ու տոմսերը տրված են»:

118. ՄՈՊՐ-ի փոխաղբումները ձեռնարկությանը (գործակարությանը) հանձնելիս գյուղական նամակատարը պետք և ստանա փոխաղբման ամբողջ գումարին

Մ Ո Պ Ր-ի մարկաներ, վորպիտիքը չըջանամանսի հերթա-
կան չըջողայության ժամանակ նա տալիս է այն բջիջ-
ներին, վորոնք իրեն փոխադրումներ էյին հանձնել:
Մ Ո Պ Ր-ի մարկաների ընդունման մասին բջիջի պա-
տասխանատու ներկայացուցիչը պետք է ստորագրի
նամակատարի ձեզ № 4 անդորրագրիցույկում այն ստա-
ցականի պատճենի վրա, վորը նամակատարը ավել էր
փոխադրման ընդունման մասին:

X. ՌԱԴԻՑ-ԸՆԴՊՈՒՆԱՐԱՆՆԵՐԻՑ ՈԳՏՎԵԼՈՒ ԻՐԱ- ՎՈՒՆՔԻ ՔԱՐՏԵՐԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ

119. Ռադիո-ընդունարաններից ոգտվելու վճարնե-
րը գյուղական նամակատարների միջոցով մուծելու
համար, ոգտվողները զնում են նամակատարից համա-
պատասխան ռեզիստացիոն քարտ, վոր արժե գեղեկ-
տոր (լամպ չունեցող) ընդունարանի համար 50 կոպեկ
և լամպագորի համար՝ 3 ոտրի:

120. Ռեզիստացիոն քարտեր նամակատարներն
ստանում են իրենց ձեռնարկությունից (գործակալու-
թյունից) ավանտի կարգով և վաճառում են նրանց
վրա նշանակված գնով:

121. Ռեզիստացիոն քարտը լրացնում է ռադիո-
ընդունարանի տերը և ուղարկում հանուցային ձեռ-
նարկությունը հասարակ նամակով (փոստարկղը գը-
ցելով կամ նամակատարին հանձնելով), առանց
փոստավճարի:

122. Քարտի յերկրորդ մասը («հավաստագիրը»)
մնում է ռադիո-ընդունարանի տիրոջ մոտ, և ռեզիս-
տացիոն ցուցակ մտցնելու ու գյուղխորհրդի նշումը
նրա վրա անելու համար գյուղխորհուրդը ներկայաց-
նելուց հետո, մի տարվա ընթացքում ծառայում է
վորպես ռադիո-ընդունարանի ռեզիստացիայի և նը-
րանից ոգտվելու վճարման վկայական:

IX. ՆԱԽԿԻՆ ՑԱՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՏՐԱԾ ԱՐԾԱԹ ԴՐԱՄՆԵՐԻ ԳՆՈՒՄԸ

123. Գյուղական նամակատարները զնում են նախկին ցարական կոտախորոթյան կտրած արծաթե դրամները հետևյալ գներով:

1 ս. — արծաթ թյամբ դրամները	68	կոպ.
50 կ. »	34	»
25 » »	17	»
20 » »	6	»
15 » »	4	»
10 » »	3	»
5 յերկու դրամը	3	»

124. Այդ արծաթ դրամի զնումը նամակատարը կատարում է ի հաշիվ նրա մոտ գտնված կանխիկ դրամի (փոխադրումների, տուրքերի և այլն), բացի այն փոխադրման գումարներից, վերոնը նա պետի հասցնի հասցեատերերին շրջանամասի ընթացիկ շրջադաշու-թյան ժամանակ:

Գնված արծաթ դրամը հաշվվում է կանխիկ դրամ և հաշվառվում է հիշյալ գնահատությամբ գործակա-րության (ձեռնարկության) կողմից նամակատարից հաշվեալություն ընդունելիս:

Մաշված և վնասված արծաթ դրամները նամա-

կատարներն ընդունում են սլայմանարար, այսինքն՝ վոր վճարումը կատարի հանգուցային ձեռնարկու-թյունը (գործակալությունը):

125. Այդպիսի արծաթ դրամների ընդունման մա-սին արվում է ստացական ձևի № 4 անդորրադրքույ-կից: Յերը զնված արծաթի դրամի համար հասանելիք դրամը ձեռնարկությունից (գործակալությունից) բերվում է, նամակատարն այդ ստացականը յեա և վերցնում և կցում է ստացականի պատճենին: Այդպի-սի դեպքերում դրամն ստանալու մասին ստացողն ստացազիր և տալիս արված ստացականի պատճենի յերկրորդ յերեսին:

XII. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ, ՆՐԱՆՑ ՎՃԱՐՈՒՄԸ ԿԱՍ ՆՐԱՆՑ ՇԱՀՈՒՄՆԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑԻՑ

126. Պարտատոմսերի ընդունումը նրանց կամ նրանց շահույթների վճարման համար նամակատարը կատարում է հանձնարարություն կարգով, այսինքն՝ ձեռնարկությունը (գործակալություն) հանձնելու և պարտատոմսի արժեքը կամ շահույթը արձեղը հասցնելու համար:

127. Պարտատոմսերի ընդունման մասին արբիում է փոստային ստացական ձեզ № 4, վորը մեջ հիշատակվում են փոխառության անունը, տերիտորիան և պարտատոմսերի № №-ները և պարտատոմսի վրա նշանակված արժեքը:

Իսկ այն ստացականներում, վոր արվում են շահույթի վճարման համար, վոր արվում են շահույթի վճարման համար, ցույց են տրվում նախև առաջ շահույթի վճարման ու արժեքի №-ը:

128. Ձեռնարկություններից (գործակալություններից) պարտատոմսերի արժեքը կամ շահույթները վճարելու համար ստացված գրամը նամակատարը տալիս է պարտատոմսերի տերերին, ստացադիր անունով առջուց տված ձեզ № 4 ստացականների յերկրորդ յերեսին: Այս ստացականները նամակատարը հանձնում է ձեռնարկությանը (գործակալությանը):

VIII. ՊԵՏՓՈՒԱՌՈՒՅՑՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՒՊՈՆՆԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄՆ ԸՆԴ ԻՆՈՒՄԸ

129. Փոխառությունների այն կուպոնները, վորոնց յետևիկն նշանակված վճարման ժամկետը լրացել է, նամակատարն ընդունում է վորպես վճար ամեն տեսակ մուծումների և սուբսիդիների և փոխանակում է կանխիկ գրամով, յերբ ատկա՞ յեն հետևվյալ պայմանները.

1) յեթե կուպոնի վրա անվթար մնացել են Ֆինանսական փոխառության ստորագրությունները, նշանակված գումարը, պարտատոմսի և սերիայի № №-ները, այլև վախառության անունը և նրա վճարման ժամկետը, և

2) յեթե կուպոնների վրա չկան վաճառողի ծանուցիչներ կամ վճարման ուրիշ հետքեր, կամ կեղծիքի հետքեր:

130. Կատարելի դեպքերում նամակատարը կարող է հրաժարվել պետությունների կուպոնների արժեքը վճարելուց կամ ի հաշիվ վճարների ընդունելուց, սուբսիդիաների գրամը ներկայացնողին դիմել փոստային ձեռնարկությանը (գործակալությանը):

XIV. ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՌԱՔԵԼՈՒ, ՎԵՐԱԴԱՐՁՆԵԼՈՒ, ԳՏՆԵԼՈՒ ԿԱՍ ՆՐԱՆՑ ՀԱՍՑԵՆ ՓՈՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՔՈՂՆԵՐԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

131. Յուրաքանչյուր առաքող, քանի դեռ իր հանձնած փոստային առաքումը հասցեատիրոջը չի հանձնվել, իրավունք ունի.

- ա) յետ պահանջել փոստային առաքումը.
- բ) փոխել հասցեն (փոխել հասցեատիրոջ անունը կամ նշանակման տեղը, կամ յերկուսն էլ միասին).
- գ) հետաձգել առաքման հանձնումը վոչ ավել, քան 15 օր ժամանակով:

Իր կարգադրության մասին առաքողը պետք է հայտարարություն տա այն նամակատարին, վորին հանձնված էր փոստային առաքումը:

132. Հայտարարության մեջ ցույց է տրվում, թե վորտեղ և յերբ է հանձնված առաքումը, ինչ № ստացա-կանով, ուր (մանրամասն հասցեն), ում անուկով և նա հասցեագրված, այլև ինչի մասին և ինդրում առա-քողը:

Որինակ՝

Այս-ինչից հայտարարություն:

15 օտր. պնահատված ծանրոցը, վոր հանձնել էմ գյուղական նամակատարին ս. թ. ապրիլի 24-ին № 1124 ստացականով, և վորը հասցեագրված է Նիժնի Նովոգորոդ, Նովայա փող., տ. 5, բն. 2, Նադեժդա Գավրովնա Ստեպանովային, ինդրում էմ

ուղարկել նույն հասցեյով Ալեքսանդր Պետրովիչ Ստեպանովին:

Ստորագրություն և թվական.

կամ՝

«Խնդրում էմ վերադառնել հետվայ հասցե-յով.....»

կամ՝ «Խնդրում էմ վարձնել յետ ինձ»:

Հայտարարությանը պետք է կցված լինի այն բը-նակիր ստացականը ձեզ № 4 անդորրագրույկից, վոր տրված է հայտարարության մեջ հիշատակված առա-քումը փոստն ընդունելու մասին կամ հայտարարու-թյունն ընդունող նամակատարի հաստատած նրա պատճենը:

133. Հասարակ նամակներին վերաբերող հայտա-րարությունների մեջ պետք է ցույց տրված լինի, թե յերբ և վորտեղ է նամակը փոստարկից գցված, և ինչ ձեզի ու գույնի յե յեղել նամակի ծրարը:

134. Յետ վարձնելու, վերադառնելու, հասցեն փոխելու մասին արվող հայտարարությունը պետք է վճարված լինի 25 կոպ. փոստանիշներով, իսկ փոստա-յին առաքում գտնելու մասին արվող հայտարարու-թյունը ընդունվում է առանց փոստային տուրքի վը-ճարման:

Փոստանիշները փակցվում են հայտարարության վրա և մարվում են նամակատարի ձեռքով, թրջած քի-միական մատիտով անկյունից անկյուն քաշած խաչա-ձեզ գծերով, ըստ վորում ցույց է տրվում նաև հայտարարության ընդունման ժամանակը (թիվն ու ամիսը):

XV. ԿՈՄԻՍՍԻՈՆ ԳՈՐԾՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

1. ԼՐԱԳՐԵՐԻ ՅԵՎ ԺՈՒՐՆԱԼՆԵՐԻ ՏԱՐԱԾՈՒՄ

135. Նամակատարի կարևորագույն պարտականություններից մեկը—պարբերական մամուլի (լրագրերի և ժուրնալների) տարածումն և բնակչության մեջ:

136. Պարբերական մամուլի տարածումը նամակատարը կատարում է վոչ միայն ինքը, այլ և փոստային լիազորների և այլ բաժանորդագրություն հավաքողներին կամ յենթազործակալների միջոցով, վերոնց նամակատարն իրեն ոչնչության և հրավիրում գյուղխորհուրդների, տեղական կուսակցական և կոմյերիտական բրջիջներին, կոոպերատիվ կազմակերպություններին, դպրոցներին, գ.տ. ընկերություններին աշխատողներից կամ ամենակտիվ գյուղացիներից, պատգամավորուհիներից, գյուղխորհուրդներից և այլն:

137. Յենթազործակալությունը պետք է լինի թե այն գյուղերում, վերոնք սպասարկում է նամակատարը, և թե այն գյուղերում, վոր գտնվում են շրջանից դուրս և սասնում են փոստը իրենց լիազորների միջոցով:

38. Նամակատարը, փոստային լիազորը և յենթազործակալները բաժանորդներ հավաքագրելու և բնակչության պարբերական հրատարակություններին հետախնդրեն ծանոթացնելու համար պետք է ոչտազործեն ժողովները, համագումարները և այլ հնարավորություններ:

139. Բացի գրանից ազատ ժամանակը հանձնարար-

վում և գյուղերում տնետուն շրջել, առաջարկելով բաժանորդագրվել լրագրերի և ժուրնալների, նկատի առնենալով, վոր բաժանորդագրություն հավաքելու աշխատանքը վարձատրվում է լրացուցիչ կերպով, վորպես կոմիսիա, վորը տրվում է մամուլի բաժանորդագրության համար ընդունված գումարներից:

140. Բացի գրանից, գյուղական նամակատարները պետք է հաշվի առնեն շրջանամասում գոյություն ունեցող շուրջ հիմնարկները, ձեռնարկությունները և կազմակերպությունները, այն է՝ տեղական գործկոմիտեները, գյուղխորհուրդները, դպրոցները, գրադարանները, խրճիթ-ընթերցարանները, խորհրդակցությունները, ջրաղացները, ագրոհոլամասերը, վարձակալանները, անտառապետությունները, համարակետերը (С С ы П ы е п у н к т ы) Համ. Կ. (բ) Կ. և Համ ԼԿՅԵՄ, Համ-Հոգանառ միության, Բժշկա-Սանիտարական, Ուղտապետ միության, Բժշկա-Սանիտարական, Ուղտապետ միության, Կառուցողների միությունների բաժանոցի, Լուսաշխի, Կառուցողների միությունների ակտիվները, Կարմիր բանակի զորամասերը, նախագրակալները, Կարմիր բանակի կետերը, միլիցիաները, բակուշյան պատրաստության կետերը, միլիցիաները, կոոպերատիվները, փոխոգնության կոմիտեները, վարկային ընկերությունները, կոմմունաները, գ.տ արտերը, մեքենաողագործական, արևակտորային, մեխիտորտիվ և այլ ընկերությունները, յուղարտերը, սնանկազործներին միություններ, գ.տ խմբակներ, յերաժշտական, խմբերգային և այլ կուլտուր-կրթական կոմիտեները, կարմիր և լենինյան անկյունները, սկուլպերները, ժողովները, գյուղացու տները, կարմիր թեյարանները, իջեվանները և այլն:

141. Սյու բոլոր տեղերում նամակատարը կարող է հավաքագրել բաժանորդներ պարբերական հրատարակություններին համար: Սյու հիմնարկների և կազմակերպությունների աշխատավորները և զանազան արտերպետությունների աշխատավորները և այլնի անդամները կարող են բոլորն էլ բաժանորդ լինել, մասնավանդ այն դեպքում, յերբ նրանց լավ հայտնի լինի, վոր գյուղական

նամակատարը կարող է բաժանորդագրութիւն ընդունել նրանց անհրաժեշտ ամեն մի լրագրի և ժուրնալի համար:

142. Յուրաքանչյուր բաժանորդագրութիւն հաճախող պետք է ամեն ջանք գործ դնի, վերպետել մի անդամ բաժանորդագրվածն ալլևս չբաժարի: Հրատարակութիւններին բաժանորդագրվելուց: Դրա համար անհրաժեշտ է ժամկետը լրանալուց մոտավորապես 2 շաբաթ առաջ հիշեցնել բաժանորդներին, անհամար կամ փոստային վաղորդների միջոցով, թէ վերսրն է լրանում բաժանորդագրութեան ժամկետը և յե՛րբ կարելի չէ նորից բաժանորդագրվել, և ոգտագործում է այլ նրպատակով բաժանորդներին հասցեաքարտերը, վերսրն էն ձեռնարկութեան (գործակալութեան) քարտարկղում:

143. Բացի զբանից, գյուղական նամակատարներին և յենթագործակալներին անհրաժեշտ է փակցրած հասցեաթերթիկներով հետեւել լրագրերի և ժուրնալների բաժանորդագրութեան ժամկետի լրանալուն, աշխատելով, վերսրն բաժանորդագրութեանը կատարվի միայն պատի միջոցով, վերովհետև զա ապահովում է ավելի կանոնավոր տեղ հասցնելը և ազատում է բաժանորդին հրատարակութեաններին զբամ ուղարկելու ծախսերից:

144. Գյուղական նամակատարը պետք է ինքը և իր յենթագործակալների միջոցով ձգաի ընդունել բաժանորդագրութեան յերկար ժամկետներով (տարի, կես տարի, 3 ամիս), բացատրելով բաժանորդին, վերսրն ավելի ձեռնաու չէ բաժանորդագրվել ավելի յերկար ժամկետով, վերովհետև յերկարամիկետ բաժանորդը համարը միշտ ստանում է ավելի շատ հավելվածներ, և, վերսրն գլխավորն է, յերկարամիկետ բաժանորդագրութեանը հեշտացնում է փոստային ապարատի աշխատանքը

տանքը հրատարակութեաններն արագ և առանց ընդհանուրների տեղ հասցնելու գործում:

145. Գյուղական նամակատարը և յենթագործակալութեանը պետք է միշտ ակախի բացատրական աշխատանք տանեն մամուլի տարածման համար, ասանձանապես ուշադրութեան դարձնելով բաժանորդագրութեանն աշխատն ու ձմեռն անցկացնելու վրա, յերբ գյուղագրութեանն ավելի ազատ ժամանակ և միջոցներ ունի և հետեւապես ավելի հնարավորութեաններ ունի կարգալ լրագրեր և բաժանորդագրվել նրանց:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

146. Գյուղական նամակատարը և նրա յենթագործակալները պետք է միշտ ունենան իրենց մտա տեղեկութեաններ այն հրատարակութեաններին մասին, վերսրն և բաժանորդագրութեան պայմաններին մասին, վերսրն և բաժանորդագրութեան պայմաններին ստանաք տարածում են: Դրա համար նամակատարն ստանաք և մանրամասն կատարվի գները հետը, իսկ յենթագործակալները համառոտ գնացուցակ, վերսրն գետեղված է անգործագրութեանը շարժել վրա:

147. Բաժանորդագրութեանը պետք է ընդունվի բացատրական կանխիկ գրամով և գերատեսչութեան պաշտոնական կատարվողներում ցույց տրված գներով:

148. Բաժանորդագրութեանը հավաքողը պետք է հիշի, վերսրն բաժանորդագրութեանը ընդունվում է ամիսով, ամեն որ, միայն թե այն բաժանորդագրութեանը, վերսրն ընդունված է մինչև ձեռնարկութեան թիւնը, վերսրն ընդունված է մինչև սահմանված ժամկետը (գործակալութեան) կողմից վերսրն չէ բաժանորդագրութեանը լրանալը, կատարածվելու չէ բաժանորդագրութեան ամսվա ստալին որից, իսկ այն բաժանորդագրութեանը, վերսրն ընդունված է այլ ժամկետից հետո: Այս կարող է կատարածվել միայն մի ամսից հետո: Այս կարող է կատարածվել զարձնել բաժանորդներին, վերսրն մասին պետք է իրադեկ զարձնել բաժանորդներին, վերսրն պետք է իրադեկ գանդատներ չգրեն:

149. Բաժանորդագրութեանը ընդունումը գյուղական նամակատարը և յենթագործակալները կատարում

են հատուկ անդորրագրերու վրայ: Ստացականը, վոր արվում է բաժանորդին բաժնեկիճարը ստանալու մասին և պատճենը (տեղ հասցեն ըստ բաժանորդացուցակը կաղ- մելու համար) լրացվում են պատճենահան թղթի միջոցով հետևյալ ձևով. առաջին սյունյակում խաչիկներով ցույց և արվում բաժանորդագրության ժամկետը: Երկրորդ յեթե բաժանորդագրությունը ընդունված է մայիսից, 3 ամսով, ապա խաչիկները դրվում են՝ մայիս, հունիս, հուլիս սյունյակներում— մայիս, հունիս, հուլիս լրագիր-ժուրնալ սյունյակում գրվում է հրատարակության անունը. «ստացվ. դումար» սյունյակում— բաժնեկիճարը. «որինակն. քանակը» սյունյակում բանի որինակի յե բաժանորդագրվելու բաժանորդը. «հրատարակության լույս տեսնելու տեղը» սյունյակում— այն քաղաքը, վորտեղ հրատարակվում է լրագիրը. «փոստ» սյունյակում— բաժանորդի մանրամասն հասցեն (փոստային բաժանմունքի, մարդի կամ նահանգի, շրջանի, գավառի և դյուղի անունը), իսկ յեթե բաժանորդը ապրում է տեղական ձեռնարկության կամ գործակալության շրջանում, ապա բավական է միայն ցույց տալ դյուղի անունը. «տան №...» սյունյակում— տան համարը. «չըջանամաս №...» սյունյակում— նամակատարի ողակի համարը (յեթե այդ №-ը հայտնի յե բաժանորդագրություն հավաքողին). «ուժ» սյունյակում— բաժանորդի ազգանունը և անվան ու հայրանունի սկզբնատուները (Լագունով Բ. Ի.). «ընդունողի ստորագրությունը» սյունյակում— հավաքողի ստորագրությունը:

Բաժանորդագրույուն բնութեկու անորոշութույլի օպակի ներսի նախ կողմը

Լ Բ Ա Գ Ը Ե Ր	Հրատարակությունները մանրամասն կապարդը գտնվում է նամակատարի մոտ								
	1 ամ.	3 ամ.	6 ամ.	1 տր.	ՓՈՒԻՆԱՆՆԵՐ	1 ամ.	3 ամ.	6 ամ.	1 տ.
Батрак—1 серия	— 15	— 40	— 75	1.50	Агроном	— 60	1.80	3.50	7.—
то-же с приложением «Батрачка»	— 25	— 70	1.30	2.50	Антирелигиозник	— 60	1.80	3.50	6.50
То-же с приложением «Лес Рабочий»	— 25	— 70	1.30	2.50	Батрацкая проф-школа	— 30	— 90	1.75	3.—
То-же с приложением «На Досуге»	— 25	— 70	1.30	2.50	Батрачка	—	— 35	— 65	1.20
То-же с «Библиотечкой»	— 25	— 70	1.30	2.50	Безбожник	— 30	— 90	1.80	3.60
Беднота	— 70	2.—	3.90	7.50	և այլն, ըստ կատարողի				

150. Գյուղական նամակատարը պարտավոր է ամիսը մեկ անգամ, պատվերը ձեռնարկութեան (գործակալութեան) կողմից ըստ սրահանելու յն ուղարկելուց առաջ, ստուգել իր շրջանամասում ապրող փոստային լիստաներին և մյուս յենթագործակալներին արված բաժանորդագրման անդորրագրույթները մեջ արված գրանցումները և յեթև կա ընդունված բաժանորդագրութեան, իսկույն ստանալ նրանցից անդորրագրույթները դրամի հետ միասին (դուրս գալով տոկոսային վարձատրութեանը)՝ փոստին հանձնելու համար: Գրասխան նամակատարը պարտավոր է սալ նրանցից յուրաքանչյուրին մեկ ընդհանուր անդորրագիր ձեռք № 4 էրբից, յետևից նշանակելով յենթագործակալութեան կողմից պահված տոկոսային վարձատրութեան գումարը:

Այն յենթագործակալութեանը, վոր գտնվում է հաստով չսպասարկվող գյուղերում, պարտավոր է հենց իննույն օրերին ամիսը մեկ անգամ փոստային կամ նամակատարին ներկայացնել անդորրագրույթներ՝ դրամն ստուգելու ու հանձնելու համար:

151. Շրջանամասի շրջագալութեանից վերատնարուց հետո նամակատարը պարտավոր է բաժնեվճարների բոլոր գումարները (իր և գործակալութեան) անդորրագրույթները հետ միասին հանձնել տնարկութեանը կամ գործակալութեանը:

152. Գրանք հանձնելիս գյուղական նամակատարը իր ոգտին պահում է տոկոսային վարձատրութեանը սահմանված չափով:

153. Ընդունված բաժանորդագրութեան համար արված անդորրագրերի քանակը, նամակատարից բնութագրված գումարները, բաժանորդագրութեան համար

ըողներին արված տոկոսային վարձատրութեանը գրանցվում են անդորրագրույթի չափի յերկրորդ կեսի վրա: Այդ նշումը սխալ ծառայի բաժանորդագրութեան հավաքողին վորպես ապացույց այն բանի, վոր նրա հավաքած բաժնեվճարները գումարները հանձնված են փոստին, և միաժամանակ վորպես վերատուգում (կոնարտ) հավաքողին արված տոկոսային վարձատրութեան կանոնավորութեան:

154. Անդորրագրույթները՝ բաժանորդագրութեանը փոստին հանձնելու մասին կատարված նշումներով՝ առաջին հենց փոստով նամակատարը վերագարձնում է յենթագործակալութեանը:

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԵՂ ՀԱՍՑՆԵԼԸ

155. Յուրաքանչյուր ամիս մինչև ամսի 1-ը գյուղական նամակատարը պետք է պահանջի գործակալութեան վարիչից կամ լրագրային աշխատողից իր ողակի բոլոր բարտերը, վորոնցով ամսի 1-ից պետք է ուղարկվեն լրագրերն ու ժուրնալները, և գտնավորի իր շրջագալութեան կարգով, այսինքն շրջանամասինը ըստ գյուղերի, իսկ գյուղերինը՝ ըստ տների համարների: Այդ բարտերի հիման վրա նամակատարի համար կազմվում է բաժանորդացուցակ, վորով և պետք է տեղ հասցվի մամուլը:

Սահմանողի անունը և հայրանունը									
Սահմանողի անունը և հայրանունը									
Սահմանողի անունը և հայրանունը									
Սահմանողի անունը և հայրանունը									
Սահմանողի անունը և հայրանունը									
Սահմանողի անունը և հայրանունը									

Նամակատար, զու պարտավոր եւ լրագրող հասցեատերը	ՅՈՒՅԱԿ
Պարզերական մամուլի բաժանորդներին	193 թ.
Ըստ №	ողակի

156. Յուրաքանչյուր անգամ շրջագայութեան յերկրի գյուղական նամակատարը պետք է ըստ ցուցակի հանրագումարները ստուգել, թե արդյոք բոլոր բաժանորդները համար արված են լրագրերու ու ժուրնալներ, և արդյոք անհարկաւ յայտնուողներն են արժանաւորութեան հասցնելու համար, վոր պետք է փութ բաժանորդներին հասցնելու համար, վոր պետք է Անհրատեչոտ եւ միտամանակ հետեւել, վոր պետք է պարբերական հրատարակութեանները արվեն տեղ հասցնելու համար հենց այն ժամանակից, յերբվանից պատվիրված են :

157. Պարբերական հրատարակութեանները պետք է ստացվեն համար համարի յետեւից : Հրատարակութեաններին այս կամ այն համարը շտապաբար դեպքում գյուղական նամակատարը շրջագայութեան յերկրուց ստալ պետք է այս մասին տեղեկացնել ձեռնարկութեան զրանցվածք են արդյոք շարված համարները «Չտացածակարկութեան (ձեռնարկութեան) մեջ : Այդպիսի շրջագայութեանը նամակատարը պետք է հաշվի առնել և հետեւի, վոր պետք է նրանք լրացուցիչ ուղարկվեն :

158. Այն բոլոր լրագրերն ու ժուրնալները, վոր հասցվում են ցուցակով, նամակատարը պետք է դատարի ըստ անունների, այսինքն՝ „Правда“ -ն „Правда“ -ի հետ, „Известия“ -ն „Известия“ -ի հետ և այլն և նույն կարգով զնի պայուսակի մեջ :

159. Լրագրերն ու ժուրնալները գյուղական նամակատարը պետք է հասցնել անպատճառ բաժանորդներին տունը, ըստ վորում գյուղութեան համար անհրատեչոտ է, վոր յուրաքանչյուր նամակատար ամեն կերպ աշակցի, վոր աները համարակարված լինեն և յուրաքանչյուր բաժանորդի ամեն փոտարկից զբվի լրագրի հասցնելու համար :

կատեգորիկ կերպով արգելում է պարբերական հրատարակութեանները ուղեկիցներին տալ տեղ հասցանքը համար:

160. Այն գյուղերում, վորոնք անմիջապես չեն սպասարկվում գյուղնամակատարների կողմից, պարբերական հրատարակութեանները տուն հասցնելը պետք է կատարվի փոստային լիպոցներով միջոցով: Գյուղական նամակատարը տալիս է լրագրերն ու ժուրնայինները գյուղերի լիպոցներին ցուցակներով, վորոնք յուրաքանչյուր ամիս պետք է գործակալութեան կամ ձեռնարկութեան կողմից կազմվեն յուրաքանչյուր տվյալ գյուղի համար:

161. Լրագրերն ու ժուրնայիններն անկանոն տեղ հասցնելու համար պատասխանատվութեանը լիովին ընկնում է գյուղական նամակատարի վրա:

162. Բոլոր այն դեպքերում, յերբ բաժանորդները կողմից դանդաղ եւ արժուած պարբերական հրատարակութեանների անկանոն տեղ հասցնելու, կամ բոլորովին անտեղ չհասցնելու մասին, գյուղական նամակատարը պետք է անհապաղ այդ դանդաղ մասին հաղորդի իր ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը), վորպեսզի զիմովի պահանջները բավարարելու համար շտապ միջոցներ ձեռք առնվեն:

ԼՐԱԳՐԵՐԻ ՅԵՎ ԺՈՒՐՆԱԿՆԵՐԻ ՀԱՏԱՎԱՃԱՌԸ

163. Յուրաքանչյուր գյուղական նամակատարի, փոստային լիպոցի եւ այլ յենթադործակալներին հատուածառի համար պետք է տրվի ամենատարածված մամուլը:

164. Հատուածառի համար անհրաժեշտ լրագրերի ու ժուրնայինների պահանջը գյուղական նամակատարը տալիս է իր ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը):

165. Հատուածառի համար ներկայացրած պահանջը չպետք է ավելի լինի իրական պահանջից եւ պետք է ընդգրկի գյուղական բնակչութեան մեջ ամենից շատ տարածված լրագրերն ու ժուրնայինները: Վորպեսզի չբաժանուոված հրատարակութեանները մնացորդներ չլինեն, յուրաքանչյուր նամակատար նախքան հատուածառի համար հայտ տալը, պետք է պարզի, թե ինչ տեղերում կարող է հաջող դարպանալ հատուածառը եւ ինչ է պահանջում ու ինչով հետաքրքրվում բնակչութեանը:

166. Առանձին ուշադրութեան արժանի է դարձվի կուրորտային վաչքերի սպասարկման վրա, վորտեղ հատուածառի համար միշտ լինում են բարենպաստ պայմաններ:

167. Վաճառքի համար արժող պարբերական մամուլը պետք է լինի միշտ թարմը: Չվաճառված արխանները լիպոցները եւ այլ յենթադործակալները վերադարձնում են գյուղնամակատարին հաջորդ շրջադարձի ժամանակ, իսկ վերջինս դրանք անհապաղ հանձնում է ձեռնարկութեանը (գործակալութեանը):

168. Գյուղական նամակատարը պետք է ամենալայն կերպով ազդարարի բնակչութեանը, վոր իր եւ յենթադործակալների ձեռքով կատարվում է մամուլի հատուածառ:

169. Հատուածառի համար գյուղական նամակատարները եւ յենթադործակալներն ստանում են սահմանված կոմիսիոն վաճառորութեան, վորպիսին նրանք յես են պահում դրամը հանձնելիս:

170. Հատուածառի համար ստացած դրամը նամակատարը հանձնում է ձեռնարկութեանը շրջանամասի շրջագալութեանից հետո անմիջապես, վերադարձվող չվաճառված հրատարակութեաններին հետ միասին:

2. ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ԳՐԵՆԱԿԱՆ ՊԻՏՈՒՅՔՆԵՐԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ

171. Գյուղական նամակատարներին հաճնարարվում է շրջանամասերի շրջագալության ժամանակ վաճառել գրականություն և գրենական պիտույքներ, վորոնք հանձնվում են նրանց «Գիրքը-գյուղին» քիտակներին:

Վաճառել ուրիշ ապրանքներ, բացի այդ քիտակներից ստացվածներից, գյուղական նամակատարն իրավունք չունի:

Գրքերի տարածման աշխատանքում նամակատարը պետք է դիմի փոստային լիազորների, ուսուցիչների, խրճիթվարների, ագրոնոմների, կոմյերսիտական և պիտենրական կադմակերպությունների, կոոպերատիվների և այլնի աջակցությունը:

172. Գրենական ապրանքների վաճառումը պետք է կատարվի «Գիրքը-գյուղին» քիտակներին նշանակած գներով: Գրքերը պետք է վաճառվեն նրանց շապիկներին վրա նշանակված գներով:

173. Առկա գրքերի և գրենական ապրանքների վաճառման պարտականությունների հետ միասին նամակատարը պետք է նույնպես ընդունի հաստատուն պատվերներ այն գրքերի համար, վոր չկան վոչ նամակատարի մոտ, վոչ էլ քիտակում:

Նման պատվերներ ընդունելիս կանխավճար է ստանվում պատվերի արժողության 25 տոկոսի չափով:

Դրամն ընդունելու մասին նամակատարը տալիս է ժամանակավոր ստացական ձեւ № 4 անդորրադրքունից, վոր լրացվում է փոստային փոխադրումների ընդունման համար սահմանված կարգով: Այդ ստացական ձեւն արկուծյանը (չործակալությանը) հանձնվելուց հետո փոխարինվում է պատվերի ընդունման անդորրագրով, վոր արվում է «Գիրքը-գյուղին» քիտակի կողմից, և հանձնվում է պատվիրատուին շրջանամասի հերթական շրջագալության ժամանակ:

174. Գրքերն ուղարկելու ծախսերը և վերադիր վճարի ծախսերը այն հաստատուն պատվերներով, վորոնց արժողության գումարը մինչեւ 5 ուրբի յե, պատվիրատուի վրա յե ընկնում:

5 ուրբ. ալելի արժողությամբ պատվեր ավարը ուղարկման ծախսերից ազատվում է:

175. «Գիրքը-գյուղին» քիտակները նամակատարի պատին հատկացնում են ծախած ապրանքների ամբողջ գումարի յուրաքանչյուր ուրբուց՝ ծախած գրականություն համար՝ 12 կոպ., իսկ գրենական ապրանքների համար 5 կոպ.: Մնացյալում նամակատարներն աշխատանքները տանում են «Գիրքը-գյուղին» քիտակի ցուցմունքների համաձայն:

3. ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՐԿՂԻ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ

176. Խնայողական գրամարկղների գործառնությունները կատարվում են համաձայն «Հրահանգի՝ պետական աշխատանքային խնայողական գրամարկղների գործակալություններին», հրատ. Գլխավոր Պետական Աշխատանքային Խնայողական Դրամարկղների Դիւստիսր վարչություն. 1928 թ.: Այդ հրահանգը պետք է լինի յուրաքանչյուր գյուղական նամակատարի ձեռին:

4. ՓՈՒՍԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ

177. Նամակատարները պետք է ակտիվորեն տարածեն փոխառությունների պարտատոմսերը և բացատրեն բնակչությանը նրանց գնելու շահավետությունը, աշխատելով՝ նախնական գրառման կարգով գրավել փոխառությունների բաժանորդներ:

178. Պարտատոմսերի տարածման համար նամակատարն ստանում է իր ձեռնարկությունից (գործակա-

լությունից) կոմիտիա՝ պարտատոմսերի վաճառման արժեքի յուրաքանչյուր 10 ուրբլուց 10 կոպեկ-

5. ԴՐՈՇՄԱՅԻՆ ՆՇԱՆՆԵՐԻ (ԴՐՈՇՄԱՆԻՇՆԵՐԻ ՅԵՎ ՄՈՒՐՀԱԿՆԵՐԻ) ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ

179. Նամակատարն ստանում է դրոշմային նշանների ավանս այն ձեռնարկությունից (դործակարությունից), վորին նա կցված է: Ավանսի չափը նշանակվում է ձեւ № ցուցակում (հոդ. 17):

180. Գյուղական նամակատարները պետք է հոգան այն մասին, վոր ժամանակին մատակարարեն աեղական խորհրդային և կոոպերատիվ կադմակերպություններին դրոշմային նշաններ, կաաարելով՝ դրանց վաճառումը կանխիկ դրամով:

181. Դրոշմային նշաններ վաճառելու համար նրանց վաճառող նամակատարի ողտին վարձատրություն է հատկացվում այդ նշանների վաճառումից՝ զոյաքած յուրաքանչյուր տասը ուրբլուց՝ 5 կոպեկ:

XVI. ՍԱԿԱԳՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՅՈՒՑԱԿ

1. ՆԵՐՔԻՆ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐ

1. Ն ւ մ մ կ ն ե Ր

Տեղական, այսինքն՝ վորոնք ուղարկվում են շրջանամասի և շրջանի (վոյսսի) սահմաններում, առաջին 29 դր. համար	4 կոպ.
Հետեյալ 20 դրամ կամ նրա մի մասի համար	2 »
Այլաքաղաքային Առաջին 20 դրամ. համար	10 »
» հետեյալ 20 դրամ. կամ նրա մի մասի համար	5 »

2. Փ ո ս ա յ ի ն գ ու ռ ե Ր

Այլաքաղաքային մի տակ	5 կոպ.
» յերկտակ (պատասխանով)	10 »
Տեղական միտակ	3 »
» յերկտակ (պատասխանով)	6 »

3. Բ ա ն դ ե ռ ո լ ն ե Ր

Տպագիր նյութերով՝ տեղական, յուրաքանչյուր 50 դր. կամ նրա մի մասի համար	1 կ.
» » Այլաքաղաքային յուր. 50 դր.	2 »
Գործառնական թղթերով՝ տեղական և այլաքաղաքային, յուրաքանչյուր 50 դր. կամ նրա մի մասի համար	2 »
» նվազագույն տուրքը	5 »

Ապրանքների նմուշներով՝ տեղական և ալյաքաղաքային,
 յուրաքանչյուր 50 դր կամ նրա մի
 մասի համար . . . . . 2 »
 նվազագույն տուրքը . . . . . 5 »

4. Հավելյալնար առաքումներ

Վոչ լրիվ կամ բոլորովին չվճարված փոստային առա-
 քումների համար հավելյալնար դանձվում և այնքան,
 վոր ավյալ տեսակի և քաշի պատվիրված նամակի վճարի
 չափին հասնի:

Որինակ՝ նամակը 15 դր. փոստային տուրքը չի
 վճարված— հանձնելիս հարկավոր և դանձել 20 կոպ.
 նամակը 15 դր. փակցված և 8 կոպ. փոստանիչ—հանձ-
 նելիս հարկավոր և դանձել 12 կոպ. փոստային քարա-
 փակցված և 3 կոպ. փոստանիչ— հանձնելիս հարկավոր և
 դանձել 12 կոպ.:

5 Պ ա ս վ ի ր վ ա ծ ա ո ա ք ու մ ն Ե ր

Կշտվճարից և ըստ առաքման տեսակի ալյաքաղաքից դատ
 պատվերի համար տուրք . . . . . 10 կոպ.

6. Նամակներ հայտարարված արժեքով

Կշտվճարը— ըստ նամակների սակագների Ապրանքագրը-
 ման տուրքը, անկախ տարածությու-
 նից, հետևյալ չափով. մինչև 25 ուրբ. 20 »
 25 ո. ավելի » 50 » 50 »
 100 » » յուրաքանչյուր
 հարյուրյակի կամ
 նրա մի մասի համ. 40 »

7. Փ ո խ ա դ ր ու մ ն Ե ր

Փոստովճար գրամական փոխադրումների համար, անկախ
 տարածությունից հետևյալ չափով.
 մինչև 15 ուրբ. . . . . 15 »

15 ո.	ավել	մինչև 25 ո.	»	. . . . .	20 կ.
25 »	»	» 50 »	»	. . . . .	25 »
50 »	»	» 100 »	»	. . . . .	50 »
100 »	»	» 1000 »	»	յուրաքանչյուր հարյուրյակի կամ նրա մի մասի համ.	30 »
1000 »	»	» 5000 »	»	յուրաքանչյուր հարյուրյակի կա՝ նրա մի մասի համ.	20 »

Նվազագույն տուրքը—3 ուրբլի:

Իրամի հեռագրական փոխադրումների համար, բա-
 ցի հիշյալ փոստովճարից դանձվում և՛ մինչև վ. 500
 ուրբ. փոխադրելիս տարիֆային վճար սովորական 20
 բառ ունեցող հեռագրի համար իր հեռագրավճարով (по-
 депешная плата) (75 կոպ. տեղայինների և 1
 ո. 55 կոպ. ալյաքաղաքայինների), իսկ 500 ուրբ. ավել
 փոխադրելիս՝ 25 բառ ունեցողի համար (95 կոպ. տե-
 ղայինների և 1 ո. 90 կոպ. ալյաքաղաքայինների):

Շտապ հեռագրային փոխադրումների համար տարի
 ֆային վճարը 20 կամ 25 բառ պարունակող հեռագրի հա-
 մար դանձվում և յեռակի չափով, այսինքն՝ առաջին
 դեպքում մինչև 500 ուրբ. փոխադրման համար տեղա-
 յինից 2 ո. 25 կոպ. և ալյաքաղաքայինից 4 ո. 65 կոպ.,
 յերկրորդ դեպքում՝ 500 ուրբուց ավել փոխադրման
 համար տեղայինից 2 ո. 70 կոպ. և ալյաքաղաքայինից
 5 ո. 70 կոպ.:

8. Ծ ա ն ր ո յ ն ք ե Ր

Կշտավճարը ծանրոցների համար գանձվում է ըստ տարածութան 1 կիլոգրամի համար.

Մինչև 100 կիլոհար	5 կոպ.
100-ից ավելի » 200 »	7 »
200 » » 300 »	9 »
300 » » 400 »	11 »
400 » » 500 »	13 »
500 » » 600 »	15 »
600 » » 700 »	17 »
700 » » 800 »	19 »
800 » » 900 »	21 »
900 » » 1000 »	23 »
1000 » » 1100 »	25 »
1100 » » 1200 »	27 »
1200 » » 1400 »	30 »
1400 » » 1600 »	32 »
1600 » » 1800 »	34 »
1800 » » 2000 »	36 »
2000 » » 2200 »	38 »
2200 » » 2400 »	40 »
2400 » » 2600 »	42 »
2600 » » 2800 »	44 »
2800 » » 3000 »	46 »
3000 » » 3200 »	48 »
3200 » » 3400 »	50 »
3400 » » 3600 »	52 »
3600 » » 3800 »	54 »
3800 » » 4000 »	56 »
4000 » » 4200 »	58 »
4200 » » 4400 »	60 »
4400 » » 4600 »	62 »
4600 » » 4800 »	64 »
4800 » » 5100 »	66 »

5100-ից ավելի մինչև 5400 »	68 կ.
5400 » » 5700 »	70 »
5700 » » 6000 »	72 »
6000 » » 6300 »	74 »
6300 » » 6600 »	76 »
6600 » » 7000 »	78 »
7000 » »	80 »

Ծանրոցի համար նվազագույն կշտավճարը 50 կոպեկ է:

Կշտավճարը վորոչև չէ համար տարածութունը հաշվվում է հետևյալ կերպով.— մի նահանգից (մարզից) մյուսը ուղարկելիս— ըստ նահանգական (մարզային) քաղաքների միջև յեղած տարածութան, մեկ նահանգի (մարզի) սահմաններում ուղարկելիս ըստ գավառական կամ շրջանային քաղաքների միջև յեղած տարածութան, մեկ գավառի կամ շրջանի (ОКРУГ) սահմաններում ուղարկելիս ըստ հանձնման և նշանակման կետերի միջև յեղած տարածութան:

Ընդհանուր վերջնակետ քաշը ծանրոցների համար սահմանված է 35 կգ., բայց անբաժան առարկաներ, ինչպես և ստանդարտային ծրարում ունեցող ծանրոցներ ուղարկելիս թույլատրվում է այդ վերջնակետ քաշը հասցնել վոչ ավել քան մինչև 55 կգ. ըստ վորում այդ տեսակ ծանրոցների համար սահմանված հաշված կշտավճարի ընդհանուր գումարը ծանրոցի համար ավելացվում է 25 տոկոսով:

Պարտիաներով ծանրոցների համար (յերբ միջև չունեն առաքողից միևնույն հասցեյատիրոջ միաժամանակ յերկուսից ավելի ծանրոց և ուղարկվում), վորոնք հանձնվում են փոստին յերկաթուղու կայարանից 20 կիլոմետրից ավելի հեռավորութուն ունեցող ճանապարհների վրա գտնվող փ.—հ. ձեռնարկութուններում,

յուրաքանչյուր ծանրոցի համար հասանելիք կշտավճարը
ավելացվում է 10 տոկոսով:

Գնահատված ծանրոցների համար արահտիպորա-
կան տուրք գանձվում է հայտարարված արժեքի գու-
մարից նույն չափով, ինչ վոր գնահատված նամակների
համար:

9) Վերադիր վճարներ—

Վերադիր վճարով առաքումների համար (պատվիր
ված, գնահատված նամակներ և ծանրոցներ), բացի բո-
լոր մյուս տուրքերից բոս առաքման տեսակի, գանձ-
վում է նաև կոմիսսիոն տուրք վերադիր վճարի գումար-
ի 1 տոկոսի չափով:

Կոմիսսիոն տուրքի նվազագույն չափը 10 կոպեկ է:

10) Շտապ առաքումներ.—

Շտապ առաքումները վճարվում են հետևյալ սա-
կադներով.

Փոստային քարտեր, նամակներ և բանդերոններ.

ա) տուրք ավյալ տեսակի պատվիրված նամակի հա-
մար և

բ) լրացուցիչ տուրք շտապության համար, յուրա-
քանչյուր առաքման համար— 50 կոպեկ:

Ծանոթություն.— Լրացրերի պաշտոնական թղթակից-
ները, վերոնք ունեն լրագրերի հավաստագրեր) իրենց ու-
ղարկած շտապ նամակների, քարտերի, բանդերոնների, այլ
առաքումների ստացված լինելու մասին շտապ տեղեկացման
համար վճարում են տուրք շտապության համար յուրաքան-
չյուր առաքումից— 25 կոպ.:

Փախադրումներ փոստով

ա) Փոստային տուրքը՝ ինչպես սովորական փոս-
տային փոխադրումների համար:

բ) Հավելավճար՝ շտապության համար, չերը
գումարը մինչև 500 ուրբի չե՝ ներառյալ 1 ու. 50 կ.

գ) Հավելավճար՝ շտապության համար,
չերը գումար 500 ու. ավելի չե մինչև
1500 ու. ներառյալ՝ . . . . . 1 ու. 50 կ.

Նամակներ հայտարարված արժեքով

ա) Կշտավճար՝ ըստ հասարակ տեղական կամայ-
լաքազաքային նամակների համար գործող ընդհանուր
սակագների:

բ) Ապահովագրական տուրք՝ հայտարարված ար-
ժեքով նամակների համար գործող ընդհանուր սա-
կագնով:

գ) Հավելավճար՝ շտապության համար մինչև 500 ու.
ներառյալ արժեքի գեպքում . . . . . 1 ու. — կ.

դ) Հավելավճար, շտապության համար
500 ու. ավել, մինչև 1500 ու. ներառյալ 1 ու. 50 կ.

Ծանրոցներ

ա) Կշտավճար և ապահովագրական տուրք՝ ըստ
ծանրոցների համար գործող սովորական սակագների:

բ) Հավելավճար շտապության համար,
սովորական ծանրոցի համար 1 ու. — կ.

մինչև 500 ու. ներառյալ հայտարար-
ված արժեքով ծանրոցների համար 1 ու. 50 կ.

500 ու. ավելի մինչև 1500 ու. ներառ-
յալ հայտարարված արժեքով ծան-
րոցների համար . . . . . 2 ու. —

Շտապ ծանրոցների վերջնակետ քաչն ու դնահատումը— ըստ ընդհանուր նորմաների:

Առատումներ վերադիր վնասով

Բացի այն տուրքերից, վոր ուղարկելու համար դանձում են ըստ շտապ առաքման տեսակի, դանձվում է նաև կոմիտսիոն տուրք ըստ գործող ընդհանուր սակագների, վերագիր վճարի դումարի 1 տսկոսի չափով: Յեթե շտապ առաքման վերագիր վճարի դանձված դումարը առաքողի ցանկությամբ, պետք է ուղարկվի նրան նույն պես շտապ կարգով, կամ հեռագրով, այդ կոմիտսիոն տուրքից դատ դանձվում է նաև հավելավճար շտապության համար այն չափով վոր սահմանված է գրամական փոխադրումների համար, կամ հեռագրային փոխադրման ուղարկման արժողության չափով:

Շտապ առաքումների վերագիր վճարի վերջնակետ դումարը— ըստ ընդհանուր նորմայի:

Բոլոր շտապ առաքումները (նույն թվում է ծանրոցները), վորոնց քաչը մինչև 5 կգ. է ներսայլ, իսկ արժեքը (կամ դումարը) վոչ ավել 1500 ոսուր., պարտադրաբար է հերթից դուրս պետք է հասցվեն տուն:

Վերոհիշյալ քաչը կամ արժեքը վերադանցող շտապ առաքումների համար շտապ կարգով հասցվում են միայն ծանուցադրելը, յուրաքանչյուր ծանուցադրի համար 50 կոպ. վճարով, վորը դանձվում է փոստին հանձնելիս և վերոհիշյալ բոլոր հավելավճարների փոխարեն, այն բոլոր դեպքերում, յերբ շտապ առաքումը ըստ քաչի կամ տեղ հասցվելու յենթակա չէ:

11) Ազդագրերի հանձման մասին.—

Հասարակ այլաքաղաքայինների համար դանձվում է տուրք ինչպես հասարակ այլաքաղաքային 20 գրամմ քաչ ունեցող նամակի համար:

Հասարակ տեղականների համար— ինչպես հասարակ տեղական 20 գրամմ քաչ ունեցող նամակի համար:

Պատվիրված այլաքաղաքայիններին համար— ինչպես այլաքաղաքային 20 գրամմ քաչ ունեցող պատվիրված նամակի համար:

Պատվիրված տեղականներին համար— ինչպես պատվիրված տեղական 20 գրամմ քաչ ունեցող նամակի համար:

Շտապների համար— ինչպես պատվիրված տեղական կամ այլաքաղաքային տեղեկացման համար, 50 կոպ. հավելավճարով շտապության համար:

Ծանոթություն.— Այն տեղեկացումների համար, վոր պահանջված են առաքումը փոստին հանձնելուց հետո, դանձվում է կրկնակի վճար:

Հեռագրային տեղեկացումների համար դանձվում է վճար, ինչպես 10 բառանոց հասարակ կամ, ըստ առաքողի ցանկության, շտապ հեռագրի համար:

12. Տուն հասցնելը

Փոստային և հեռագրային փոխադրումների գումարները և դնահատված նամակները տուն հասցնելու համար գանձել.

3 ոսուր. ավելի մինչև 10 ո.	գումարից	5 կոպ.
10 » » » 50 »	»	10 »
50 » » » 100 »	»	15 »

100 ոսուրուց ավելի գումարից գանձել 5-ական կոպ. յուրաքանչյուր հետեվյալ 100 ոսուր. կամ այդ գումարի մի մասից:

Ինչպէս Յ օտար գումարով փոխադրումները և նա-
մակներէ համար առն հասցնելու համար վճար չդան-
ձել:

13. Փոստի մատուցած առանձին ծառայութիւններ

Փոստային առաքումները դանելու մասին առարդ-
ները հայտարարութիւնների համար յուրաքանչյուր
առաքման համար առանձին և ցղահանջ առաքումները
առն հասցնելու մասին հայտարարութիւնների համար
10 կոպ.

Տեղական առաքումները համար . . . . . 5 կոպ.
Այլ տուրքը հայտարարութիւնը տալիս չի դանձ-
վում. նա դանձվում է միայն այն դեպքում, յերբ հաս-
տատուում է, վոր հայտարարութիւն տալու պատճա-
ռը փոստը չի յեղել:

Հասցեն փոխելու փոստային առաքումները վե-
րառաքման և վերադարձնելու մասին առաքողների հայ-
տարարութիւնների համար 25 կոպ. (հայտարարու-
թիւն մեջ հիշատակված յուրաքանչյուր առաքման հա-
մար):

«Յղահանջ» փոստային առաքումը հանձնելու հա-
մար, յուրաքանչյուր առաքումից . . . . . 5 կոպ.
Կրկնական ծանուցադիրը հասցնելու համար—10 կ.

14. Տոմսեր փոստային առանձին ստանալու համար

Յուրաքանչյուր որացուցային տարվա տոմսի հա-
մար բոլոր վաճ քաղաքային վայրերում . . . 1 օտար.

Տոմսը վերանորոգելու համար մինչև վ տարին վեր-
ջանալը, եջերն սպառվելու կամ նրա կորչելու դեպ-
քում— . . . . . 50 կոպ.

Ծանոթութիւն.— Այլ մասին տրվող հայտա-
րարութիւն համար վճարվում է առանձնադրու 10
կոպէկ տուրք:

15. Ծանոցների պահումը

Մեկ ծանոց պահելու համար զործող ժամկետնե-
րի սահմաններում որական . . . . . 5 կոպ.

Նույնը պարտիաներով ծանոցների համար 10 կոպ.

Կապի վարչութիւնների պետերին թուղթաբովում է
ավելացնել այլ տուրքը, այն պայմանով, սակայն, վոր
ավելացումը 100 տոկոսից ավել չլինի:

16. Բլանկների համար

Փոստային քարտը, առանց փոստանիչի,
միտակը 1 կոպ.

Նույնը, յերկտակ . . . . . 2»

Աղղաղիր հանձնման մասին . . . . . 1»

Փոխադրման բլանկ . . . . . 1»

Ծանոցի հասցեյի բլանկը . . . . . 1»

Նույնը ծառայութիւն վերարերյալ փոխադրումով
2 կոպ.

Միացյալ հասցե ծանոցների համար . . . . . 5»

Ծրար վիմատիպ աստառով . . . . . 1»

Հառարակ ծրարներ— առանց աստառի— 2 ծրարը 1»

Փոստի թուղթ—2 թերթը . . . . . 1»

2. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐ

Ն ա մ ա կ Ե ե Ր

	կոպ.
Առաջին 20 դրամի համար	14 »
Յուրաքանչյուր հետևյալ 20 դրամի կամ նրա մի մասի համար, բացի դրանից	10

Փ ո ս ս ա յ ի ն ֆ ա Ր Տ Ե Ր

Միտակ	7 »
Վճարված պատասխանով, չերկու մասից չու- րաքանչյուրի համար	7 »

Բ ա ն դ Ե Ր Ո Ղ Ե Ր

Տպագիր նյութերով, չուրաքանչյուր 50 զրմ. կամ նրա մի մասի համար	2 »
Կուլյրերի համար հրատարակութուններով չու- րաքանչյուր 1000 զր. կամ նրա մասի համար	2 »
Գործառնական թղթերով, չուրաքանչյուր 50 զրմ. կամ նրա մի մասի համար	2 »
Նվաղագույն վճարը	14 »
Ապրանքների նմուշներով, չուրաքանչյուր 50 զր. կամ նրա մի մասի համար	2 »
Նվաղագույն վճարը	4 »

Պ ա ս վ ի Ր վ ա ծ ա ո ա ֆ ու լ մ ն Ե Ր

Յուրաքանչյուր առաքումից բացի կշռավճա- րից	14 »
--	------

Տեղեկացում ստացված լինելու մասին

Յեթե պահանջված է առաքումը փոստին հանձնելիս	14 »
» » » հետագայում	28 »

Փոստի մասուցում առանձին ծառայություններ

Հայտարարություններ՝ առաքումը գտնելու մասին	40 »
---	------

Վերադարձնելու մասին՝	
Փոստով	28 »
Հեռագրով	հեռագրի արժեքը
Հասցեն փոխելու համար՝	
Փոստով	28 »
Հեռագրով	28 »
Ավելացրած հեռագրի արժույթյունը	

Տ Ո Ւ Ր Ք Հ Ա Տ Ո Ւ Կ Ս Ո Ւ Բ Հ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Վ Հ Ա Ս Յ Ն Ե Լ Ո Ւ Ս Մ Ա Ր

Բացի ամեն տեսակի տուրքերից, յուրաքան- չյուր առաքման համար	30 »
--	------

Մաֆասնային ձեվակաճուրջներ կասարելու
համար

Յուրաքանչյուր առաքումից	20 »
-----------------------------------	------

Յ. Շ Ե Ռ Ա Գ Ր Ա Յ Ի Ն Ս Ա Կ Ա Գ Ն Ե Ր

Բառավար հեռագրերը հաղորդելու համար

Տեղեկանք՝	
ա) քաղաքային դժի սահմաններում	2 »
բ) շրջանի, գավառի կամ 20 կիլոմետրա- նոց շառավղի սահմաններում	3 »
գ) նույնը շտապ	9 »
սերիա «Դ»	12 »
ծածկագիրը	6 »
նույնը շտապ	18 »

Պաշմանական լեղվով (կրճատագիր)

ա) սովորական հեռագրերի հասցեյի ն

ստորագրութեան բառերը	3 »
շտապներէ	9 »
բ) քննարկի բառերը՝	
սովորական հեռագրերէ	4,5 »
շտապներէ	13,5 »
Այլաքաղաքային սովորական (կառավարու- կան և մասնավոր	7 »
Այլաքաղաքային շտապ	21 »
» սերիա «Դ»	28 »
» ծածկագիր	14 »
» շտապ ծածկագիր	42 »
Այլաքաղաքային պայմանական լեզվով (կըր- ճատագիր	
Սովորական հասցեյի և ստորագրութեան բա- ռին	7 »
Սովորական—քննարկի բառին	10,5 »
Շտապ—հասցեյի և ստորագրութեան բառին	21 »
Շտապ—քննարկի և ստորագրութեան բառին	31,5 »
Այլաքաղաքային, սովորական, չհտադարձ ստուգումով	14 »
» շտապ չհտադարձ ստուգումով	42 »
» սերիա «Դ» չհտադարձ ստուգումով	56 »
Նամակ-հեռագրեր սովորական լեզվով	4 »
Նամակ-հեռագրեր ամբողջ նամակ-հեռագրի համար նվազագույն	3 ու. —
Նամակ-հեռագրեր պայմանական լեզվով (կըր- ճատագիր)	— 5 »
Նամակ-հեռագրեր ամբողջ հեռագրի համար նվազագույնը	3 ու. —

Հեռագրավճար (подешная плата) միաձև բոլոր տեսակի ներքին հեռագրերի հա- մար, վոր գանձվում է յուրաքանչյուր հեռագրից	— 15 կ.
Նամակ-հեռագրերի համար հեռագրավճար (подешная плата) չի գանձվում Հեռագրի ստացման մասին տեղեկացնան համար՝	
հեռագրով, սովորական	— 50 »
» շտապ	1 ու. 20 »
փոստով, հասարակ	— 10 »
» պատվիրված	— 20 »
Մի քանի հասցեներով ուղարկված հեռագրե- րի պատճեններէ համար՝	
սովորական հեռագրերի յուրաքանչյուր	
100 բառի կամ նրա մի մասի համար	— 25 »
շտապ հեռագրերէ	— 50 »
Ցպահանջ հեռագրերի համար բացի բառա- վճարից և հեռագրավճարից	— 5 »
— Հասուկ ծառայութիւնների համար	
Հեռագրի ընդունման անդորրագրի համար, վոր տրվում է ըստ հեռագրողի պահան- ջի, վճար չի գանձվում.	
Պայմանական հասցեյի համար, վոր ունի մին- չև 15 տառ ներառույլ որացուցային տարվա համար	15 ու. —
Որացուցային կիսամյակի կամ կիսամյակի մասի համար	7 » 50 կ.
Պայմանական հասցեյի համար, վոր ունի	

15-ից ավելի տառ, յուրաքանչյուր ավելի տառի համար հիշատակված չերկու ժամկետներն ընթացքումն էլ . . . 1 » 50 »

Հեռագրողից հեռախոսով կամ անձամբ ապուրիկ հեռագիր ընդունելու համար յուրաքանչյուր հեռագրից, անկախ նրա մեջ պարունակված բառերի թվից — 10 »

Ստորագրութունը հեռագրատանը վավերացնելու համար . . . . . — 50 »

Հեռագրատան կողմից փաստեր վավերացնելու համար, վերոնց մասին հաղորդվում է հեռագրի մեջ.

ա) կարմիր բանակայիններից և կարմիր-բանակայինների կամ գործամասերի հրամանատարների անունով ընդունվող հեռագրերից . . . — 25 »

բ) այլ անձերից և հիմնարկներից և նրանց անունով ընդունվող . . . — 50 »

Հեռագրերի պատճենների համար, վեր տրվում են ըստ առաքողների և հասցատերերի պահանջների, յուրաքանչյուր 100 բառի կամ նրա մի մասի համար — 25 »

Հեռագրերը հասցեագրված ձեռնարկութունից մի կողմ հատուկ սուբհանդակով հասցեատիրոջը հասցնելու համար, ըստ տարածության, ամեն մի կելումետրից — 15 »

Նվազագույն վճարը, անկախ տարածութունից . . . . . — 50 »

Հասցեատիրոջ պահանջով արդեն իրեն հեռախոսով հաղորդված հեռագիրը ցրելի

ձեռքով իրեն հասցնելու համար . . . — 20

Փոստային հարաբերությունների միջոցով հեռագրերը գտնելու մասին տրվող հայտարարության համար: . . . . . — 30 »

Հեռագրային հարաբերությունների միջոցով հեռագրերի գտնելու մասին տրվող հայտարարության համար . . . . . 1 ու. 50 կ»

Հեռագրային հանձնարարությունների հատար.

Ս ս վ ո ռ ա կ ա ն

ա) ամենուրեք ուղած դ հասցեյով տրվող 2 ու. 50 »

բ) գյուղական վայրերում գյուղացիների կողմից ուղած դ հասցեյով տրվող . . . . . 2 »

գ) գյուղական վայրերում գյուղացիների կողմից տվյալ նահանգի կամ շրջանի (округ) սահմաններում գըտընվող կետերի հասցեյով տրվող 1 » 50 »

Շ ս ա ս

ա) ամենուրեք ուղած դ հասցեյով տրվող . . . . . 5 ու.

բ) գյուղական վայրերում գյուղացիների կողմից ուղած դ հասցեյով տրվող . . . . . 4 »

գ) գյուղական վայրերում գյուղացիների կողմից տվյալ նահանգի կամ շրջանի (округ) սահմաններում գըտընվող կետերի հասցեյով տրվող 3 »

Կ ա յ ծ ա կ

Վճարը գանձվում է շտապ հանձնարարությունների վճարի կրկնակի չափով

- Այն հանձնարարությունների համար, վորոնց պատասխանը պիտի ստացվի փոստով.
- ա) ամենուրեք ուղածդ հասցեչով տըր-վող . . . . . 2 ո.
  - բ) գյուղական վայրերում գյուղացիների կողմից ուղածդ հասցեչով տըր-վող . . . . . 1 ո. 50 »
  - գ) գյուղական վայրերում գյուղացիների կողմից տվչալ նահանգի կամ շրջանի (Округ) սահմաններում գը-տընվող կետերի հասցեչով տըրվող 1 »

Այն հանձնարարությունների համար, վորոնց պատասխանն ու հարցումը հայտարարողը ուղում և կատարել նամակ-հեռագրով . . . . . 3 ո.

- Այն ղեպքերում, յերբ հանձնարարությունների հարցումն ու պատասխանը, միասին առած, 30 բառից, իսկ նամակ-հեռագրով հանձնարարությունների մեջ 75 բառից ավելի կլինեն, 30-ից և 75-ից ավելի յուրաքանչյուր բառի համար հայտարարողից լրացուցիչ գանձվում և.
- ա) սովորական հանձնարարությունների ղեպքում . . . . . 7 կոպ.
  - բ) շտապ . . . . . 21 »
  - գ) «կայծակ» . . . . . 42 »
  - դ) նամակ-հեռագրով . . . . . 4 »
- Ռուսերեն հեռագրի գրելու համար չուրաքան-

- չյուր 20 բառի կամ նրա մի մասի համար . . . . . 10 »
- Հեռագիր գտնելու մասին հայտարարություն գրելու համար . . . . . 10 »
- Փոխադրման տամս գրելու համար . . . . . 3 »

ՀԱՎԵԼՎՍԾ

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

20 նոյնստի 1928 թ.

ԻՅ ԼՅՈՒԲՈՎԻԶ

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԼԻԱԶՈՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Գյուղական վայրերի փոստային սպասարկումը բարելավելու համար կազմվում է գյուղական փոստային լիազորներին ինստիտուտ:

2. Գյուղական փոստային լիազորների ինստիտուտը կազմվում է ինչպես այն շենքերում ու գյուղերում, վորոնք սպասարկվում են գյուղական նամակատարներին և շրջիկ գործակալություններին կողմից, այնպես և այն շենքերում և գյուղերում, վորոնք փոստային ցանցի մեջ չեն մտած:

3. Գյուղական փոստային լիազորներին ինստիտուտի կիրարկումը չպետք է առիթ ծառայի վորեվե պարտականություններ գործակալներից և գյուղնամակատարներից վերցնելու և լիազորներին վրա դնելու:

4. Ներկա կանոնադրության Կ. 3-ին համապատասխան գյուղական փոստային լիազորներին հանձնարարվում է.

- ա) փոստանիշների և բլանկների վաճառումը.
- բ) հասարակ փոստային առաքումների և պարբերական մամուլի հանձնումը այն վայրերում, վորոնք

անմիջապես չեն սպասարկվում գյուղնամակատարների և գործակալների կողմից.

դ) պարբերական մամուլի լրատվողադրության ընդունումը.

դ) պարբերական մամուլի և դրականության վաճառումը.

ե) տեղեկանքների մասին հանձնարարություններ ընդունելը և տեղեկանքներ տալը:

Յանդրություն. — 1. — Հասարակ առաքումների ընդունումը կատարվում է փոստարկղի միջոցով:

2. — Փոստային առաքումներն ու մամուլը հասցեատերերին հասցնելը այն դյուղերում, վորոնք սպասարկվում են գյուղական նամակատարների կողմից, ընկնում և նամակատարներին վրա: Նամակատարները կարող են լիազորին թողնել միայն փոստը, վորի հասցեատերերին նրանք տանը չեն դառն:

3. — Փոստը փոխանակման կետերից փոստային ցանցի մեջ չմտնող գյուղերը հասցնելը և ընդհակառակը՝ կատարվում է վոլգործկոմների և գյուղխորհուրդների միջոցներով, համաձայն ԽՍՀՄ-ի փոստ-հեռագրական կապի նկատմամբ վոլոստների գործադիր կոմիտեների և գյուղական խորհուրդների պարտականությունների սահմանների մասին 1925 թ. դեկտեմբերի 31-ի վորոշման 2-րդ կետի՝ վսրպիտին հաստատված և մյուս դաշնակից հանրապետությունների կողմից:

5. Գյուղական լիազորներին պատվիրված և դնահատված փոստային առաքումներ ընդունելն ու հանձնելը թույլատրվում է, յեթե միայն բնակչությունը

կատաճում և նրանց, այսինքն այդպիսի առաքումներ առաքողները կարող են լիազորվին հանձնարարել դրանք հանձնել փոստային կամ գյուղական նամակատարին հետագայում փոստային ստացական բերելու պայմանով, իսկ հասցեատերերը՝ փոստից կամ գյուղական նամակատարից այդպիսի առաքումներ ստանալ ծանուցադրել վրա լիազորի անունով ամբողջ փոխանորդադրով:

6. Բացի գրանից, լիազորների վրա հոգատարություն և դրվում տեղական խորհրդային և հասարակական կազմակերպությունների ավակցությունը դրավելու փոստային սպասարկման կազմակերպությունը բարելավելու գործին, որինակ՝ իր ժամանակին այն գյուղերից, վերոնք չեն մտնում փոստային ցանցի մեջ, փոստերը փոխանակման կետերը հասցնելուն և քնդհակառակը, փոստային ճանապարհները բարեկարգելուն, աները համարակալելուն, անային փոստարկղներ դնելուն, հասցեներ գրելուն և փոստային առաքումների վրա փոստանիշներ փակցնելու կանոնների բացատրմանը, փոստային գործառնություններին, տարիֆներին և ամենահասարակ փոստային կանոններին ծանոթացնելուն:

7. Լիազորների վրա յե դրվում գյուղական, փոստային սպարատի աշխատանքի հասարակական վերատառուգումը և փոստերի ժամանակին յերթեվեկելու, առաքումները ուղարկելու և տեղ հասցնելու ժամկետների, գյուղական նամակատարների կողմից իրենց պարտականությունները ճշտապահությամբ կատարելու վրա հսկողություն ունենալը, այլ և փոստային սպարատի բացերի մասին արված դանդաղների քննությանը մասնակցելը:

8. Գյուղական լիազորների ծառայությունը վարձատրվում և փոստանիշների և բյանկների վրա յեկամ կամխախն վճարել ձեվով, վոր սահմանվում և փոստային նշանների վաճառման կետերի համար Փ ՀԺԿ 28թ. վերաբերյալ 18-ի № 23-60 չրջարեքականով: Բացի դրավելու 18-ի № 23-60 չրջարեքականով: Բացի դրավելու, նրանք բաժանորդագրության և հատալաճառի միջոցով դարբերական մամուլ և դրականություն տարածելու համար ստանում են կամխախն վարձատրություն, վորը, սահմանված և կամխախն վարձատրությամբ աշխատող փոստային յենթազորակարության համար:

9. Լիազորների՝ փոստային առաքումների ընդունման և հանձման, փոստանիշների և բյանկների հաշվառման, այլ և մամուլի տարածման գործալարությունը տարվում և այն կանոններով, վոր շարադրված են ներքին հրահանգի հոդ. հոդ. 36-46 և 69-ում, փոստաների հրահանգի հոդ. հոդ. 36-46 և 69-ում, փոստային նշանների վաճառման մասին գյուղատրտարեղենի միջոցով հրահանգի մեջ (տես՝ Բյուլլետեն №12-1927թ.) լրացրելի ու ծուրնայների բաժանորդագրություն հավաքող գործակալներին ու յենթազորակալներին տված հրահանգի մեջ (տես Փ ՀԺԿ 1928 թ. սպրիլի 24-ի № 23-2 նամակը կապի վարչություններին):

10. Լիազորներին դիտարկելու յեկամ հարցից տրվում են՝ ա) անձնագրության հավատարմագիր, բ) նշան գյուղական փոստային գործակալների և նամակատարների համար, գ) ցուցանակ հետեվյալ մակագրությամբ «փոստային լիազոր», դ) հայտարարություններ՝ փոստային գործառնությունների և փոստերն ուղարկելու և անց հասցնելու ժամկետների մասին, ե) կշեռք, զ) փոստը, ալբեմներն ու փոստաթղթերը պահելու տուփ, (և) փոստարկղ, ը) համատու հրահանգ և քաղվածքներ տա-

ղեկավարից, թ) անհրաժեշտ և բլանկներ փոստային գործափարության համար:

Ծանոթութիւն. — Հրահանգը հրատարակվում է կազմի վարչութիւն կողմից հարմարեցրած տեղական պայմաններին և տեղական լեզվով:

11. Գյուղական լիազօրները ընտրութիւնը կատարվում է այն թեկնածուներից, վերոնք հոժարակամ համաձայնութիւն են տվել կատարելու այդ պարտականութիւնները, առաջ են քաջված գյուղական խորհուրդների կողմից և ընտրված են, ըստ հնարավորին, գյուղական ժողովներում:

12. Գյուղական լիազօրներին հաստատում է վերստուգում է այն փոստային կետի վարչութիւնը, վերին նրանք կցված են, ըստ վերում նրանց հետ համաձայնագիր է կնքվում՝ վերահիշյալ պայմաններով կատարել լիազօրների պարտականութիւնները և կրել պատասխանատվութիւն հանձնվող գույքի, արժեքների և փոստի համար:

13. Ծառայութիւն կարգով յենթարկվելով այն փոստային կետի վարչութիւնը, վերը նրանց հաստատում է, գյուղական լիազօրներն իրենց գործի համար հաշվետու լին նույնպէս և այն գյուղական կազմակերպութիւնների առաջ, վերոնց կողմից նրանք ընտրված են:

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՑՈՒՅՈՒՄՆԵՐ . . . . . 1—15

II. ՓՈՍՏԻ ՏԵՂ ՀԱՍՑՆԵԼԸ

1. Փոստային տուրուֆները և արժեքները գործակալութիւնից (հանդույցից) ընդունելու կարգը . . . 16—23

2. Փոստային տուրուֆները տեղ հասցնելու և հանձնելու կարգը՝

ա) ընակչութիւնը . . . . . 24—35

բ) գյուղական լիազօրներին . . . . . 36—46

գ) տեղական . . . . . 47—49

III. ՓՈՍՏԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ.—

Փոստային տուրուֆների և արժեքների ընդունման կարգը՝

ա) ընակչութիւնից . . . . . 50—68

բ) լիազօրներից 69

գ) տեղական 70

IV. ՓՈՍՏԻ ՀԱՆՁՆՈՒՄԸ

Փոստային տուրուֆներն ու արժեքները գործակալութիւնը (հանդույցին) հանձնելու կարգը և նամակատարի հաշվետվութիւնը շրջանամասից վերադառնալուց հետո . . . . . 71—76

V. ՓՈՍՏԱՍՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ . . . . . 77—84

VI. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅԵՎ ԱՅՂ ՀԱՐԿԵՐԻ ՈՒ ՏՈՒՐՔԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ . . . . . 85—100

VII. ՊԱՏՆԵՏՆԵՐԻ (ԱՐՏՈՆԱԳՐԵՐԻ) ԳՆՈՒՄԸ ՓՈՍՏԻ ՄԻՋՈՑՈՎ . . . . . 101—105

VIII. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՅԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՄԱՆ ԹՈՇԱԿՆԵՐԻ ՈՒ ՆՊԱՍՏՆԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄԸ . . . . . 116—115

IX.	ՄԱԳՐ-Ի ԲՁԻՋՆԵՐԻ ԳԱՆՁՈՒՄՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄ- ՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ	116—118
X.	ՌԱԴԻՈ ԸՆԴՈՒՆԱՐԱՆՆԵՐԻՑ ՌԳՏՎԵՂՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՔԱՐՏԵՐԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ	119—122
XI.	ԱՐԾԱԹ ԳՐԱՄԻ ԳՆՈՒՄԸ	123—125
XII.	ՇԱՀԱԾ ԿԱՄ ՏԻՐԱԺ ԸՆԿԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒ- ՆՈՒՄԸ- ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ԿԱՄ ՎՃԱՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵՂՈՒ ՀՍՍՐ	126—128
XIII.	ԽԱՂԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՒՊՈՆ- ՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ ՏՈԿՈՍՆԵՐ ՎՃԱՐԵՂՈՒ ՀԱՄԱՐ	129—130
XIV.	ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՌԱՔԵՂՈՒ, ՎԵ- ՐԱՂԱՐՋՆԵՂՈՒ, ԳՏՆԵՂՈՒ ԿԱՄ ՆՐԱՆՑ ՀԱՍՑԵՆ ՓՈ- ԽԵՂՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՔՈՂՆԵՐԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ- ՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ	131—134
XV.	ԿՈՄԻՍՍԻՈՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.—	
	1. Մամուլի տարածումը.—	
	ա) Լրագրերի և ժուրնալների տարածումը	135—145
	բ) Բաժանորդագրություն ընդունելու կանոնները	146—154
	գ) Մամուլը արագ հասցնելը	155—162
	դ) Լրագրերի և ժուրնալների հատալածումը	163—170
	2. Գրականություն և գրեկական պետությունների վաճա- ռումը	171—175
	3. Խնայողական դրամարկի գործառնությունների կատարումը	176
	4. Փոխառությունների պարտատոմսերի տարածումը	177—178
	5. Դրուժանիչների և մուրհակաթղթի վաճառումը	179—181
XVI.	ՍՍԿԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՅՈՒՑԱԿ	
	ա) Ներքին փոստային առքույնների համար	
	բ) Միջազգային փոստային առքույնների համար	
	գ) Տեղաբնակից սակագներ:	
	ՀԱՎԵՂԱԾ՝ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԼԻԱԶՈՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ:	

24.498

508